БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряad-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 276 (6710)
ДЕКАБРИИН
31
ЧЕТВЕРГ
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ШЭНЭ ИЛАЛТАНУУДАЙ ЖЭЛ

Алдарта 1953 оной һүүлшын үдэр ерэбэ. Шэнэ жэлэй богоһые алхан гарахаяа байхадаа, советскэ хүнүүд үнгэржэ байгаа жэл соо ябажа гараһан замаа эрьен харадаг, туйлаһан амжалтануудаараа баясадаг, шэнэ жэлдэ хэхэ юумэеэ хараалдаг, шэнэ ехэ түсэбүүдые табидаг һайн һайхан заншалтай гээшэ. 1953 он манай агууехэ Эхэ ороной түүхэдэ нэгэ гайхамшагта хуудаһан боложо оробо. Энэ жэл хадаа түүхэтэ удхашанартай, мартагдашагүй событинуудаар илангаяа баян жэл байба. Энэ жэлдэ хани барисаата советскэ арадууд табадахи табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ, ажабайдалаа улам һайжаруулха хэрэгтэ шэнэ ехэ илалтануудые туйлаа. Шэнэ, коммунистическэ общество байгуулагша, түүхые зохёогшо манай арадай бэлиг шадабаринь хэзээ хэзээнэйхиһээ һайхабтар ехэ хүсэтэйгөөр дэлбэрэн гараба. Советскэ хүнүүдэй бараг дашагүй ехэ эршэ зориг, тэдэнэй эдэбхи үүсхэл ажал хүдэлмэриин али бүхы һалбаринуудта бурьялан бадаржа байна.

1953 ондо манай Эхэ ороной туйлаһан амжалтануудые тобшохоноор тоо баримтануудаар харуулбал иимэ байна. Энэ жэлдэ олон зуун шэнэ заводууд болон фабриканууд, шахтанууд болон рудникууд, электростанцинууд болон МТС-үүд бодхоогдоо, олон мянган байрын-гэрнүүд, һургуулинууд, клубууд болон Культурын ордонууд баригдаа, олон миллиард пүүд орооһо тарян ургуулагдажа абтаа. Арадай ажахын гол һалбари мүн бологшо манай социалистическэ промышленность улам саашадаа хүгжэжэ, дайнай урда тээхи 1940 онтой сасуулбал хоёр хахад дахин ехэ промышленна продукци үйлэдбэрилбэ. Манай промышленность арадай ажахын бүхы һалбаринуудые эгээл шэнэ эрхим гэгшын техникээр улам бүри ехээр зэбсэглэжэ байна. 1953 ондо Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиие, социалистическэ хүдөө ажахые түргэнөөр хүгжөөхэ, арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохо тон шухала зорилго советскэ арадай үмэнэ табиһан байна. Тус зорилгые бэелүүлхэ талаар энэ жэлдэ мүн лэ ехэ юумэ хэгдээ. Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ 70 миллиард шахуу түхэриг һомологдоо, тэрээндэ 150 мянган тракторнууд, 42 мянган комбайнууд, хоёр миллион гаран элдэб машина зэмсэгүүд үгтөө. 1953 ондо арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ дайнай урда тээхи 1940 онойхиһоо 72 процентээр ехэ болобо. Хүн зондо хэрэгтэй эд бараан улам бүри элбэг боложо, тэдэнэй сэн доошолуулагдажа байна. Эрдэм наукын, соёл культурын хүдэлмэрилэгшэд шэнэ туйлалтануудаараа, шэнэ зохёолнуудаараа Эхэ ороноо баясуулба. Эдэ бүгэдэ хадаа манай ороной хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай ба советскэ интеллигенциин ажалай аша үрэ мүн.

Ахадүү советскэ арадуудай бүлэ соо бурят-монгол арад жаргалтай һайнаар ажаһууна. Бурят-Монгол Советскэ Социалистическэ Республикынгаа тогтоһонһоо хойшо гүйсэһэн гушан жэлэй ойе манай республикын ажалшад энэ зун баяртай омогтойгоор һайндэрлөө. Энэ гушан жэл соо түрэл нютагнай танигдашагүйгөөр хубилаа, Бурят-Монголнай түрүү социалистическэ индустритай, хүгжэнги хүдөө ажахытай, формоороо национальна, удхаараа социалистическэ культуратай республика болоо. 1953 ондо республикымнай ажалшад Эхэ оронойнгоо аша туһада, коммунизм байгуулгын аша туһада шэн зоригтойгоор ажаллаба.

Жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн тухай мэдээсэлнүүд эдэ үдэрнүүдтэ промышленна предприятинууд дээрэһээ, МТС-үүд ба колхозуудһаа орожо байна. Сэмбын фабрикын коллектив 1953 оной түсэбые үни хада дүүргээд, бии байһан үйлэдбэриин талмай дээрэһээ улам ехэ продукци гаргадаг болохын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлбэ. Шэлэй заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд болон техникүүд түсэбһөө гадуур ехэ шэл гаргажа, Эхэ орондоо бэлэглэбэ. Бичурын, Эгэтын, Селендумын машинно-тракторна станцинууд машинно-тракторна паркые заһабарилха квартальна түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэбэ. Иимэ жэшээнүүд олон. Республика доторнай түрүү колхозууд, фермэнүүд болон бригаданууд, эрхим малшад болон таряашад энэ жэлдэ улам олошорбо. Тэдэнэй жэшээ дээрэһээ харахада, бүхы колхозуудые түрүү, һайн ажахынууд болгохо угаа ехэ арга боломжонууд бии байна. Гэбэшье, эдэ арга боломжонууд энэ жэлдэ хүсэдөөр үнеө ашаглагдаагүй гэжэ шэнэ жэлдэ орохоёо байхадаа сэхэ хэлэхэ ёһотойбди. Шэнэ жэлдэ хүдөө ажахые саашадань дэбжээхэ талаар парти, правительствын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын тула эршэ хүсэеэ улам шангадхаха болонобди.

Советскэ арад гарахаяа байгаа 1954 оние баяртай хүхюутэйгээр этигэл найдабаритайгаар уггажа байна. Эхэ оромнай хэзээ хэзээнэйхиһээ хүсэтэй, баян, гоё һайхан болоо. Арад зоноймнай ажабайдал улам һайн, хүхюун сэнгэлиг боложо байна. Советскэ ороной ахадүү арадууд хани барисаагаа саашадань батадхаба, түрэл Коммунистическэ партияа, Советскэ правительствоя тойрон улам бүри нигтаар жагсаба. Хэншье советскэ арадай нэгэдэлые ба нигта жагсаалые бутаргажа шадахагүй. Урдамнай һаруул һайхан зам нээгдээтэй. Советскэ арад энэ замаар, коммунизмын замаар урагшаа ябажа, Эхэ ороноо улам дээшэнь дэбжээхэ, ажабайдалаа бүри һайжаруулха байна. Советскэ арад Коммунистическэ партиингаа, тэрэнэй Центральна Комитедэй ба Советскэ правительствын сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр ябажа, коммунизм байгуулха түгэс зоригтойгоор шэнэ жэлые угтажа байна.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Ажалшадай дура хүсэлые хангажа, 1954 оной январиин 3-най воскресениин амаралтын үдэрые, январиин 2-ой субботодо амарха гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтообо.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Нүхэр К. М. Соколовые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй барилгын Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ К. М. Соколовой түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, мүн барилгын талаар ехэ габьяатай байһаниень тэмдэглэн, нүхэр **Соколов** Константин Михайловичые **Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
К. ВОРОШИЛОВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1953 оной декабриин 29.

Рабкорнуудай, ханын газетэнүүдэй редколлегиин гэшүүдэй суглаан болобо

Уржадэр Бурят-Монголой гүрэнэй Ленинэй орденто оперо ба балетдэй театрын байшан соо городой рабкорнуудай, ханын газетэнүүдэй редакторнуудай ба редколлегиин гэшүүдэй суглаан болобо.

Тус суглаанда «Бурят-Монгольская правда», «Бурят-Монголой үнэн» газетэнүүдэй рабкорнууд, городой промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай, организацинуудай, һургуулинуудай ханын газетэнүүдэй редакторнууд болон редколлегиин гэшүүд, мүн олон тиражтай заводской газетэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаба.

«Областной, хизаарнуудай ба республиканска газетэнүүдэй зүблөөнэй дүнгүүд ба нютагай хэблэлэй зорилгонууд тухай» элидхэл «Бурят-Монгольская правда» газетын редактор нүхэр И. М. Стегачев хэһэн байна.

Суглаанда хабаадагшад «Кармен» гэжэ оперо шагнаһан байна.

Германиин Коммунистическэ партиин Центральна Правленидэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет хадаа Германиин Коммунистическэ партида байгуулагдаһаар 35 жэл гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан ахадүүгэй амаршалга хүргэнэ.

Германиин Коммунистическэ парти—германска хүдэлмэришэн ангиин түрүү отряд—өөрынгөө бүхы түүхын турша дотор капитализмда эсэргүүсэн, ажалшадай ажамидаралай интересүүдэй түлөө, Германиин хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө революционно тэмсэл шууд сэхээр хэһэн, милитаризм ба империалистическэ реакцида эсэргүүсэн, Германиин демократическа ба амгалан замаар хүгжэхын түлөө, ажалшадай зэргын бата нэгэдэлэй түлөө, эб найрамдалай, Европодо болон бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай интересүүдэй тулада Германиин ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө эрэлхэг зоригтой ба сусаршагүй тэмсэл хэһэн байна.

Баруунгерманска реваншистнуудай зүгһөө террор ба хашалга мүрдэлгэ хэгдэдэг болобошье, Германиин Коммунистическэ парти хадаа Германиин бата нэгэдэлэй ба национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө, эб найрамдалые аршалан хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө, милитаристска сепаратна договорто ба германска арадые эб найрамдалда дуратай арадуудта эсэргүү агрессивнэ дайнда хабаадуулхые эрмэлзэн баруунгерманска милитаристнуудай хариин империалистнуудтай үгсэжэ байһанда эсэргүүсэһэн германска арадай тэмсэлые толгойлжо ябана.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет хадаа өөһэдынгөө зэргые бэхижүүлхэ, партиин гэшүүдые марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтээ амжалта туйлахыень Германиин Коммунистическэ партида хүсэнэ.

Германиин хүдэлмэришэн анги ба ажалшад хадаа демократическа бүхы хүсэнүүдтэй бата нэгэдэл байгуулан нэгэдэмэл, бэеэ даанхай, демократическа ба эб найрамдалда дуратай Германиие байгуулха—түүхэтэ зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлгые туйлаха, хүдэлмэришэн ангиин илалтын түлөө, социализмын илалтын түлөө тэмсэхэ байһандань найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

Германиин Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлдэ ажалшадай уласхоорондын һаналаа нэгэдэлгэ мандаха болтогой!

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

Магниткын доменщигууд жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

МАГНИТОГОРСК, декабриин 29. (ТАСС). Магнитогорскын металлургическа комбинат шэрэм хайлуулан гаргаха жэлэйнгээ түсэбые мүнөөдэр, болзорһоонь урид дүүргэбэ. Мүнөө доменщигууд хадаа пеэшэнэйнгээ урдын лэ хэмжээнһээ 4,3 процент ехээр шэрэм хайлуулан гаргана, тонно металл бүхэндэ нэгэдондонойхидо орходоо 65 килограмм кокс багаар гаргашалдаг болоо.

Барилгашад—колхозно деревнидэ

Коммунальна байра барилгын хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гэй пленум Москвада болоод дүүрэбэ. Ажахын ба профсоюзна организацинуудай колхозно деревнидэ туһаламжа үзүүлхэ талаар хэһэн хүдэлмэри тухай профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ нүхэр Терентьевэй, гражданска байрын барилгын министр нүхэр Проферансовай элидхэлнүүд тус пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Шефтээ абаһан колхозуудтаа туһаламжа үзүүлхэ талаар профорганизацинуудай хүдэлмэридэ бии байгаа дутуунууд тухай элидхэлшэдшье, мүн үгэ хэлэгшэдшье тэмдэглэһэн байнад. Клубууд, библиотекэнүүд, уранһайханай самодеятельностиин кружогууд хүдэлмэреэ удаанаар шэнэдхэн табина.

Барилга түргэнөөр хэхэ метод МТС-үүд ба колхозуудта үргэнөөр хэрэглэхые пленум дурадхаба. Ерэхэ жэлдэ барилгын механизированнэ нүүдэл участогуудые эмхидхэхээр хараалагдаба.

(ТАСС).

Улан-Удын шэлэй механизированнэ заводой коллектив жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, декабриин 22-то дүүргэбэ. Продукциингаа өөрын үные үнгэрэгшэ 11 һара соо 3,9 процент химдаруулаа. Энэ коллектив жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 50 вагон шэл үгэхэ уялга абанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: машинно-ванна цохын шэл оөдэнь татаха нэгэдэхи зэргын мастер Андриян Иннокентьевич Лоскутов. Нүхэр Лоскутовай хүтэлбэрилдэг бригада бригадынгаа жэлэй түсэбые декабриин 18-да дүүргээд, түсэбһөө гадуур 100000 квадратна метр шэл гаргаха уялга абанхай.

А. Мантаевай фото.

Эрхим крановщик

Хандагатайн леспромхозой ууралаар хүдэлдэг кранай машинист Михаил Григорьев энэ жэлдэ амжалтатайгаар ажаллажа гараба. Тэрээнэй хүтэлбэрилдэг бригада түмэр замай платформо дээрэ үдэр соо 130 кубометр модо ашаалхын орондо, 189 кубометр ашажа, бусадта үльгэр жэшээ харуулна.

Леспромхоздо ууралаар хүдэлдэг крануудай һая асарагдаад байхада нүхэр Григорьев шэнэ механизмда машинистаар хүдэлмэрилхэ гэжэ шиидээ һэн.

Түрүүшээр нүхэр Григорьевой бригада нилээд олон бэрхэшээлнүүдтэй дайралдаһан байгаа. Гэбэшье, тэдэнэр бэрхэшээлнүүдые илан дабажа шадаа. Модо ашаалгын технологическа процессые һайнаар шудалжа, тус бригада мүнөө халаанайнгаа нормые хододоо үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

Нүхэр Григорьевой бригада нэгэ крановщик, нэгэ кочегар ба 4 хүдэлмэришэдһөө бүридэнхэй. Тэдээнэй хоёр хүдэлмэришэн вагондо ашагдаха хэһэг модонуудые кранда гоходон үгэдэг. Нэгэ хүдэлмэришэн дэгээ барьяад, тэрэ хэһэг модонуудые кранай үргэжэ байхада вагон тээшэ залажа үгэдэг. Нүгөөдэ хүдэлмэришэниинь платформо дээрэ асарагдаһан модонуудые кранһаа буулган абажа, таарууханаар табидаг байна.

Тус бригада модо платформодо ашаха хүдэлмэриие хоёр комплект түмэр канадаар хэдэг. Нэгэ комплектээрээ хэһэг модонуудые платформодо ашажа байха үедөө, хүдэлмэришэд нүгөөдэ комплектдээ хэһэг модо үлгэжэ байдаг. Хэһэг модонуудые крановщигай платформо дээрэ ашахатай сасуу, хүдэлмэришэд канадаа түргэн мулталжа абадаг, һүүлээрнь тэрээнээ шгабильтай модоной хажууда байһан хүдэлмэришэдтэ үгэдэг. Тэндэхи хүдэлмэришэд дэгээдэ байгаа канадые абаад, үргэлгын тросынгоо дэгээдэ бэлэдхээтэй байһан хэһэг модонуудые гоходон үгэдэг. Тиин тэдэнэр сагаа ехээр алмадаг болоо.

Платформо дээрэ модо ашахадаа хоёр модоной хоорондо 2—2 үбилтэ хэжэ үгэдэг. Энэнь канадуудые хүнгэхэнөөр һугалжа абаха арга олгоно.

Составуудта модо ашахадаа түбхын түрүүн эгээн урдахи платформодо ашадаг байна. Тиимэһээ тэндэ ябажа байһан маневрово паровоз ашагдаһан платформонуудые ямаршье сагта тупиг сооһоо гаргажа, паровой крануудые минуташье зогсоонгүй, хооһон платформонуудаар хангана.

Михаил Григорьев модо ашалгын хүдэлмэриин технологиие зоримгойгоор шудалжа, мүнөө бригадынгаа үйлэдбэриин показательнуудые һарaһаа һарада дээшэлүүлнэ.

В. Тарабаев.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Кабанскын аймагай колхозуудта малай үбэлжэлгын ябаса тухай

Кабанскын аймгүйсэдком ба тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Вставский аймагайнгаа колхозуудай малажал хүгжөөлгые урдынхи шэнги харюусалгагүйгөөр, ёһо тэдыгээр, мэргэжэлгүйгөөр хүтэлбэрилһэн зандаа, колхозуудайнгаа малажалые гээгдэлһээ гаргахын түлөө зохихо хэмжээнүүдые абанагүй гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет тэмдэглэнэ.

Малажалые хүтэлбэрилгэдэ бии байһан ехэ дутагдалнууд ба алдуунуудые усадхахын түлөө нюураараа харюусалгатай гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй нэгэнтэбэшэ уридшалан һануулгануудһаа нүхэр Вставский шухала тобшолол хэээгүй.

Мүн «СССР-эй хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой гараһанһаа хойшо колхозуудай малажалые хүтэлбэрилхэ талаар аймгүйсэдкомой ба нүхэр Вставскиин өөрынь бодото хүдэлмэридэ өөдтэй хубилалта болоогүй.

Байгша оной 11 һарын турша соо энэ аймагта эбэртэ бодо малай тоо толгойн 15,2 процент, хонидой—16 процент, гахайнуудай—36,3 процент ба моридой 4,4 процентнь үхэжэ, хоролтодо ороо. Гансахан үбэлжэлгын хоёр һаранууд соо (октябрь—ноябрь) бүхы түрэлэй 726 толгой мал гарзалһан байна.

Аймаг соо ажахы доторой хэрэгсэлдэ гээд тон олон мал гаргашалагдаа. 11 һара соо эбэртэ бодо малай 3,8 процентнь, хонидой 5,6 процентнь ба нилээд олон гахайнууд гаргашалагдаһан байна.

Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малажалаа тоохогүй ябадалаа үргэлжэлһөөр. Аймагай олохон колхозуудта малай үбэлжэлгэ муугаар эмхидхэгдээ. Малай байрануудые бариха түсэб таһалдуулагдаа.

Тэжээлэй дутамаг байбашье, зарим колхозуудта соломо хуряагдаагүй ба тэжээл гамгүйгөөр гаргашалагдажа байха юм. Тэжээл буйлуулжа эдюулгэ эмхидхэгдээгүй. Колхозуудта бии байһан типовой кормозапарнигуудай хахадһаа олонхинь оройдоо ашаглагданагүй, хүдэлгэгдэжэ байгаашань хүсэд дүүрэнээр хэрэглэгдэнэгүй.

Малажалай фермэнүүдтэ ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилга нэбтэрүүлэгдэнэгүй, тэрээнһээ байтагай концентрированнэ тэжээл үйрүүлгэ ба бутаруулга, соломо хэршэлгэ, тэжээлэй корнеплодуудые угаалга ба хэршэлгэ эмхидхэгдээгүй.

Колхозуудай зарим хүтэлбэрилэгшэдэй ба малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ажалай журам тон һула. Малнуудые удаан саг соо харууһалгагүй орхихо ябадал үсөөн бэшэ үзэгдэнэ, малажалда хүдэлмэрилхынь тула найдабаригүй, дайралдаһан лэ хүнүүд эльгээгдэнэ.

Манай орон дотор малажалые эрид шууд хүгжөөхэ талаар парти ба правительствын бэелүүлжэ байһан хэмжээ-ябуулгануудые малшадай дунда үргэнөөр тайлбарилха хүдэлмэри аймгүйсэдком эмхидхээгүй. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолоор хараалагдаһанай ёһоор аймагай колхозууд малажалһаа ороһон олзо доходуудһаа колхознигуудтаа мүнөө хүрэтэр аванс үгөөгүй.

Шэнэ зорилгонуудтай тааралдуулан, Темлюйскэ МТС-эй хүдэлмэриие шэнэдхэн табиха ябадал аймгүйсэдком хангаагүй, малажалаа эрид һайжаруулха, колхозууд ба колхознигуудай олзо доходые дээшэлүүлхэ талаар аймаг дотор бии байһан бүхы арга боломжонуудые хэрэглээгүй.

Нүхэр Вставский болбол харюусалгаяа мартаа, һунгагшадайнгаа найдабариие хүндэлхэ болишоо, тэрэнэй урда табигдаһан зорилгонуудые дүүргэлгэ хангаагүй гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет тоолоно.

Колхоз бүхэндэ малай үбэлжэлгын ямараар үнгэргэгдэжэ байһание энэ гэһээр тодорхойлон үзэхэ, малнуудые бүрин бүтэнөөр байлгаха ба ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ бүхы шухала хэмжээнүүдые абаха гэжэ аймгүйсэдком ба Темлюйскэ МТС-эй дирекциие БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет уялгалба. Энэ зорилгоор тэдэниие иигэжэ уялгалаа:

малажалдахи байдалай түлөө колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ба МТС-эй мэргэжэлтэдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, малажалай фермэнүүд, гүүртэнүүд ба отарануудые эрхим колхознигуудаар гүйсэд бүридхэхэ;

неделиин болзор соо полинууд дээрэһээ бүхы соломо суглуулха, колхозуудта тэжээлэй хэр зэргэ зүбөөр гаргашалагдахын хойноһоо шанга хиналта тогтоохо, тиихэ зуураа тэжээл гамгүйгөөр гаргашалха ба үрихэ баримтануудые дары болюулха;

бүхы колхозуудта бүдүүн тэжээлнүүдые имагтал буйлуулжа малда эдюулгэ хангаха, тэрэнэй тула бии байһан заводской бүхы кормозапарнигуудые хэрэглэхэ, мүн тэрэшэлэн юрын кормозапарнигуудые түхеэрхэ ябадал эмхидхэхэ;

тэжээл бутаруулга (низалха, хэршэхэ гэхэ мэтэ) хангахын зорилгоор тэжээл буйлуулдаг машинануудай шухала агрегадуудтай МТС-эй тусгаар нүүдэл бригада эмхидхэжэ колхозуудта хүдэлгэхэ;

хүдөө ажахын талаар КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй табиһан зорилгонууд тухай малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тэрээниие колхозник ба колхозница бүхэндэ гүнзэгыгөөр ойлгуулха;

малажалай фермэнүүд, гүүртэнүүд ба отарануудта хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудай культурно-ажабайдалай условиие эрид һайжаруулха, тэдэниие худалдаа наймаанай организацинуудай таһалдалгүй хангаха ябадал эмхидхэхэ;

аймагай колхозуудта малай үбэлжэлгын ябасые гүйсэдкомой заседанинууд дээрэ, сельскэ Соведүүдэй сессинүүд дээрэ, колхозуудай правленинүүдэй заседанинууд, колхознигуудай суглаанууд ба МТС-эй Совет дээрэ саг үргэлжэ шагнаха.

Тус тогтоолые дүүргэхэ талаар абаһан хэмжээнүүд тухайгаа 1954 оной январиин 15-да элидхэхыень БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет аймгүйсэдкомые уялгалһан байна.

1953 оной декабриин 29-дэ Кабанскын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй сесси боложо, өөрынгөө уялгануудые дүүргэжэ шадаагүй байһанайнь түлөө нүхэр Вставскиие аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын тушаалһаа гаргаба.

Партиин айкомуудай ба горкомуудай секретарьнуудай семинар

Партиин айкомуудай ба горкомуудай секретарьнуудай семинар КПСС-эй обкомой дэргэдэ боложо дүүрэбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхэ тухай асуудалда семинарта хабаадагшадай гол анхарал хандуулагдаба. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдэй хэр зэргээр манай республика дотор бэелүүлэгдэжэ байһан тухай элидхэл партиин обкомой секретарь нүхэр Дубровский хэһэн байна.

Пленумэй табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ ажалшадые хайшан гэжэ элсүүлжэ байһан тухайгаа, хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай партиин айкомуудай секретарьнууд хэлэбэ. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхын түлөө партиин айкомой ямар хүдэлмэри эмхидхэжэ байһан тухай партиин Заиграйн айкомой секретарь нүхэр Петров, МТС-үүдтэ болон колхозуудта эльгээгдэһэн инструкторнуудай хүдэлмэриие партиин айкомой секретариин хайшан гэжэударидадаг тухай КПСС-эй Мухаршэбэрэй айкомой секретарь нүхэр Шадаров, социалистическэ мурысөөе партиин айкомой хайшан гэжэ хүтэлбэрилдэг тухайда КПСС-эй Бичурын айкомой секретарь нүхэр Хлебников гэгшэд хэлэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхын түлөө машинно-тракторна станциин хайшан гэжэ тэмсэжэ байһан тухайда Хэжэнгын МТС-эй директор нүхэр Тюменцев тус семинар дээрэ хэлэһэн байна.

Гурэнэй Онохойн селекционно станциин директор нүхэр Карнеев, Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой овощевод нүхэр Яковлева, Заиграйн аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой картофелевод нүхэр Шурыгина гэгшэд дүй дүршэл тухайгаа хөөрэжэ үгэбэд.

Хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ, малажалай ашаг шэмые ехэ болгохо, колхозуудтахи ажал ехэтэй участогуудые механизацилха тухай асуудалнуудаар зооветеринарна институдай ба хүдөө ажахын техникумэй багшанар нүхэд Балков, Давыдов, Нурминский, Левенко гэгшэд лекцинүүдые уншаба.

«Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ социалистическэ промышленностиин шиидхэхы үүргэ тухай» лекци КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Климов хэбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумтэй дашарамдуулан партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха тухай элидхэл партиин обкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско органуудай таһагые даагша нүхэр Струин хэһэн байна.

Һүүлээрнь семинарта хабаадагшад зооветеринарна институдай һуралсалай-туршалгын ажахыда, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна племенной фермэдэ экскурсяар ошоһон байна.

Түрүү комбинадта

Үглөөнэй 8 час. Кяхтын аймагай промкомбинадай ажалай үдэр эхилэнхэй. Элдэб машинанууд болон станогуудай хүдэлхэ абяан холоһоо дуулдана. Комбинадай үүдээр ороходо нэгэ ехэ таһалга соо бургааһаар, нарһан модоор таатай зохидоор, бүхөөр хэгдэжэ, уран гоёор шэрдэгдэһэн олон янзын стулнууд, столнууд, шкафуудд, диванууд жэрытэр табигданхай байба.

Энэ таһалгаһаа хойшоо ороходо комбинадай мебельнэ цех болоно. Эндэ станогууд болон машинануудай хажуугаар хүнүүд олон. Тэдэнэр поточно методээр хүдэлмэрилэн, мебелиин хубинуудые тус тустаа дархална, хабсарна. Цехын баруун ханын захада набтаршаг бэетэй хүн түргэнөөр, шадабари ехэтэйгээр ажаллана. Тэрэнэй хэжэ дүүргэһэн столые үзэхэдэ, таатай зохид ба бата бэхи байна.

— Манай эрхим дархан Петр Волокитин, — гэжэ комбинадай партийна организациин секретарь нүхэр Силантьев тэрэ хүн тээшэ заана. —Энэ дархан зоригтойгоор хүдэлмэрилдэг, һанаа амар һуудаггүй юм. Дархалха гээшэ тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ. Тиигэбэшье, нүхэр Волокитин дарханай мэргэжэлые һайнаар шудалһанай ашаар, ажалаа үндэр бүтээсэтэйгээр хэдэг, хүсэһэн хүсэлөө заатагүй дүүргэдэг болонхой. Петр Волокитиной бүтээн гаргаһан эд хэрэгсэлнүүдэй шанар холодоо «эрхим» гэһэн сэгнэлтэ абадаг юм.

Энэ жэлэй ноябрьда оёдолой цех нээгдээ. Эндэ хүн бүхэн ажалайнгаа һуури эзэлэнхэй. Зариманиинь эсхэнэ, нүгөөдүүлынь оёно, хүн бүхэн өөр өөрынгөө ажал хэнэ. Эндэ нэгэшье минута дэмы гээхын аргагүй. Юуб гэхэдэ, нэгэ хүнэй удаан хүдэлмэрилөө һаа, бүхы цехын ажал һаатаха байна бшуу Тиимэһээ тэдэнэр минута бүхэниие зүбөөр хэрэглэжэ, түргөөр ажаллана.

Цехын мастер Васса Яковлевна Мальцевагай габшагайгаар хүдэлмэрилжэ байхань хүниие һонирхуулна.

— Харана бэзэт, хүдэлмэрилхыень. Нүхэр Мальцевагай үдэрэйнгөө нормые 140—150 процент дүүргэдэгынь гайхалтай бэшэ, — гэжэ Николай Федорович Силантьев омогорхолтойгоор магтана.

Арсашагүй зүб. Хүдэлмэриин үедэ минута бүхэн гамтай. Ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, үнэтэ сагаа зүбөөр хэрэглэжэ шадаһан хүн бүхэн ажалай үндэр бүтээсэ туйлададаг гээшэ. Хүдэлмэриингөө сагые нигтаруулан, минута бүхэниие дүүрэнээр ашаглажа шадаһан дээрэһээ Васса Яковлевна Мальцева үдэрэйнгөө даабариие иимээр, һайн шанартайгаар дүүргэдэг байна.

Комбинадта Петр Волокитин, Васса Мальцева шэнги эрхим хүнүүд олон. Мастернууд Федор Андреевич Шишмарев, Татьяна Ночвинова, моторист Анатолий Мостовской гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 130—160 процент дүүргэнэ. Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй баян дүй дүршэлые бусад хүдэлмэришэдэй дунда тарааха хэрэгтэ комбинадай партийна организаци ба дирекци анхаралаа хандуулна. Тусхай зүблөөнүүд дээрэ хүдэлмэришэд дүй дүршэлөө андалдадаг, дутуу дундануудаа усадхаха тушаа зохихо хэмжээнүүдые абадаг болонхой.

Юрэнхыдөө комбинадай коллектив эмхитэй, гуримтайгаар ажаллана. Эгээ имэһээ комбинадайхид 1953 оной үйлэдбэриин түсэбые болзорһоонь урид, декабриин 1-дэ дүүргэжэ шадаа. Үнгэрэгшэ, 1952 онтой сасуулхада энэ жэлдэ тус комбинат үргэн хэрэгсэлэй товарнуудые 145.848 түхэригтэ үлүү ехээр гаргаһан байна. «Үргэн хэрэглэлэй промышленна эд товар үйлэдбэрилгые үргэдхэхэ ба тэрэнэй шанарыень һайжаруулха тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолые комбинадай хүдэлмэришэд угаа ехэ урма баяртайгаар угтан абаһан юм. Мүнөө тэдэнэр арад зоной ажабайдалые улам саашадань һайжаруулхын түлөө Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын табидаг үдэр бүриин анхарал оролдолгодо харюу болгон, хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар ажаллана, амжалтануудые туйлана. Комбинадай бүтээн гаргадаг эд хэрэгсэлнүүдэй ассортимент нилээд үргэдхэгдөө. Жэшээлхэдэ, мебельнэ цехтэ шэнэ түхэлэй хэрэгсэлнүүдые хэдэг болонхой. Эндэ мэнэ һая болотор венскэ стулнууд, квадратна ба түхэреэн столнууд, бургааһаар уран гоёор матан хэгдэһэн этажеркэнүүд, патефон табиха столхонууд, туалетнэ полконууд, янза бүриин этажеркэнүүд хэгдэгшэгүй бэлэй. Мүнөө эдэ хэрэгсэлнүүд булта үйлэдбэрилэгдэнэ. Ноябрьда оёдолой шэнэ цех нээгдээ. Тэндэ хүбэнтэй үмдэн, хүүртиг, хүдэлмэриин костюм ба бусад хубсаһан оёгдоно. Комбинадай бусад цехүүдтэ шкафууд, диванууд, үхибүүдэй орон ба стулнууд олоор хэгдэнэ. Тэрэшэлэн гэрэй хэрэгсэлнүүд: самоварнуудай хоолойнууд, хабшагууд болон бусад жэжэ хэрэгсэлнүүд хэгдэнэ.

Коммунистнууд-агитаторнууд нүхэд Калинин, Силантьев, Оликин, Шишмарев гэгшэд хөөрэлдөөнүүдые илангаяа һонирхолтойгоор үнгэргэнэ. Тэдэнэр парти ба правительствын шухала тогтоолнуудые хүдэлмэришэдтэ ойлгуулха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулна.

Политическэ ба ажахын хүдэлмэринүүдые нигта холбоотойгоор ябуулһанай, ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй, социалистическэ мурысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар комбинадайхид горьтойхон амжалтануудые туйлаба. Комбинадай коллектив энэ жэлэй үйлэдбэриин түсэбые болзорһоонь нэгэ һараар урид дүүргэхэһээ гадна, 581 стол, 24 диван, 7 шкаф, 106 парта, 50000 хирпиисэ үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ үлүү ехээр бүтээбэ. Тэрэшэлэн комбинат энэ жэлэй түсэбһөө гадуур 200 стул, 110 паар хүбэнтэй хубсаһа болон бусад эд хэрэгсэлнүүдые олоор бүтээн гаргаа. Энэ хадаа коллективэй бага бэшэ амжалта мүн. Энэ коллектив туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүй, харин амжалтануудаа улам арьбадхахын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэжэ байна. Иигэжэ, тус комбинадай хүдэлмэришэд 1954 ониие ажалай шэнэ амжалтануудаар, нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахань.

Р. Гомбоин.

Улан-Удэ городой Сталинай нэрэмжэтэ үйлсэдэ баригдажа байһан 24 квартиратай гэрэй барилга дээрэ ажаллаха зуураа шулуушан П. Воробьев үдэрэйнгөө даалгабариие 200 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Воробьев десятник М. Черных гэгшэһээ даалгабари абажа байна.

Н. Уховай фото.

БАБУШКИН ГОРОДТО

ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭБЭ

Мысовско электростанциин коллектив электроэнерги үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ даалгабари дүрбэн үдэрөөр уридшалан дүүргээ.

КОМСОМОЛЬСКО-ЗАЛУУШУУЛАЙ ХАЛААН

Вагон шалгадаг комсомольско-залуушуулай халаан (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Елисеенко) эрхим ажалаараа техническэ шалгалгын мысовско пунктда суурхана. Тэрэнэй халаан бүхы поезднуудые графигай ёһоор, нэгэшье һаатуулангүй эльгээдэг. Тиихэ зуураа, поезднуудай 60—70 процентые түргэн методээр шалгажа, 13—15 минута алмадаг юм.

ВЛКСМ-эй XII СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Бабушкинска городской типографиин комсомольско залуушуулай бригада (8 хүн) ВЛКСМ-эй XII съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, эмхитэй һайнаар хүдэлмэрилжэ байна.

Бригадынхид үдэр бүхэндэ даалгабаряа 110 процент дүүргэхэһээ гадна, һайн шанартай продукци үгэнэ.

ТЕХНИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛ

Мысовско кондукторска резервын коллективэй гэшүүд өөһэдынгөө техническэ мэргэжэлые улам дээшэлүүлхын тула техническэ һуралсал эмхидхэбэ.

Кружогой занятиие мэргэжэл ехэтэй кондукторнууд үнгэргэнэ. Кондукторнуудай саг үргэлжэ замда ябадаг тулада нэгэ темэ 2—3 удаа дабтагдадаг юм.

М. Бердникова.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Малай үбэлжэлгые үргэнөөр харуулха

Аймаг дотороо малай үбэлжэлгын хэр зэргээр мүнөө үнгэргэгдэжэ байһан тухайда «Закаменай үнэн» газетэ яһала дэлгэрэнгыгээр харуулна. Энэ оной һүүлшын гурба һарын туршада гаргагдаһан номернуудыень абажа харахада ниитын малажал хүгжөөхын тон шухала услови —малай үбэлжэлгэ тухай хэдэн олон материалнууд толилогдоһон байна.

Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ асуудалаар имагтал һүүлэй үедэ хоёр түрүү бэшэг энэ газетэдэ үгтэһэн байна.

«...Малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын тулада саг соонь тэрээндэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхэ шухала. Үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхэжэ, тэрэниие амжалтатайгаар үнгэргэһэн колхозууд лэ малайнгаа тоо толгойе тон түргэнөөр олошоруулдаг, ашаг үгэлгыень ехээр дээшэлүүлдэг гэжэ дүй дүршэл харуулна» — гээд энэ жэлэй октябриин 11-нэй номерто толилогдоһон түрүү бэшэг соонь тон зүб тэмдэглэгдэнэ. Саашань малай үбэлжэлгын бэлэдхэлдэхи горьтойхон дутагдалнууд элирүүлэн шүүмжэлэгдэнэ.

Мүн удаадахи түрүү бэшэг соогоо малай үбэлжэлгын ехэ дутуу дундануудые газетэ элирүүлэн шүүмжэлнэ.

«Малай үбэлжэлгын һаяхан эхилжэ байбашье, зарим колхозуудай мал туража байна... Хамниин сельсоведэй Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ, «Боевик» колхозууд малай үбэлжэлгые мүн лэ эмхигүйгөөр захалба»—гэжэ эндэ хэлэгдэнэ.

Малай үбэлжэлгын хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһанай түлөө онсо харюусаха ёһотой хүнүүдэй нэрыень сэхэ дурдажа байгаад, тэдэнэй хүдэлмэридэхи алдуу дутагдалнуудые тодоор элирүүлэн шүүмжэлээ хада энэ түрүү бэшэг бүри хүсэтэй, тон хурса боложо үгэхэ байгаа.

Ниитын малажалые саашадань хүгжөөхэ тухай асуудалаар тусгаар дүрбэн полоса гансахан декабрь һара соо энэ газетэдэ үгтөө. Тэдээн дотор малажалай фермэнүүдые даагшанарай, мүн колхозой түрүүлэгшэнэрэй бэшэһэн корреспонденцинүүд толилогдонхой. Жэшээнь, «Малаа амжалтатайгаар ондо оруулхын түлөө хайшан гэжэ тэмсэнэбибди» гэһэн Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Сыреновэй статья толилогдоһон байба. Тус колхоз ниитынгээ малажалые хүгжөөхэ түсэбөө бүхы түрэлэй малаар дүүргэнхэй. Энэ амжалта хайшан гэжэ туйлаһан тухайгаа хөөрэхэ зуураа, автор иигэжэ бэшэнэ:

«Ниитын малажалые шууд түргэнөөр хүгжөөхын тулада нэн түрүүн тэжээлэй бата бэхи база байгуулха шухала... Колхоздомнай тэжээл бэлэдхэлгын тусхай бригада эмхидхэгдэнхэй. Энэ хадаа тэжээл бэлэдхэхэһээ гадна, түхэреэн жэл соо хээрын сабшалан һайжаруулха ба үргэдхэхэ, тэжээлэй корнеплод ба силоснэ культурануудые тариха хүдэлмэри хэхэ юм».

Ниитын малажалай хэр зэргээр хүгжөөгдэжэ, малай үбэлжэлгын ямараар үнгэргэгдэжэ байһан тухай һайшаалтай мүн хэдэн материалнууд энэ газетэдэ толилогдонхой.

КПСС-эй Курумканай айкомой ба ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй орган— «Курумканай колхозник» газетые абажа үзөе. Энэ аймагай олохон колхозуудта, жэшээнь, Калининай, Ленинэй, Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудта мүнөө малай үбэлжэлгэ тон ехэ дутагдалнуудтайгаар үнгэргэгдэжэ байна. Баргажанай МТС ниитын малажалые саашадань хүгжөөхэ, малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэ ямаршье анхарал хандуулнагүй. Зарим колхозууд үбһэ тэжээлээр дутамагшье һаа, тэрэнээ хайра гамгүйгөөр, хайша хэрэгээр гаргашална. Малай байрануудые бариха, малажалай ажал ехэтэй участогуудые механизацилха, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые ба хүдөө ажахын наукануудай туйлалтануудые колхозно үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ талаар аймаг дотор юушье хэгдэнэгүй шахуу.

Теэд аймагай газетэ эдэ бүхы дутагдалнуудые обёорногүй гээшэ гү? Аймаг дотор малажалай ямараар хүгжөөгдэжэ байһан тухай, малай үбэлжэлгын хэр зэргээр мүнөө үнгэргэгдэжэ байһан тухай газетэ тон үсөө бэшэнэ. Жэшээнь, малай үбэлжэлгэ тухай миил нэгэ түрүү бэшэгһээ гадна, бэшэ ондоо материалнууд декабрь соо газетэдэ огто үгтөөгүй байба. Энэ түрүү бэшэгыншье ехэ дутагдалтай.

«...Аймагай олонхи колхозууд малай үбэлжэлгые хангалтагүй бэлэдхэлтэйгээр угтаа... Ленинэй, Калининай, Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта тураһан малай тоо үдэрһөө үдэртэ бүри олошоржо байна»—гээд «Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ» гэһэн түрүү бэшэг соонь хэлэгдэнэ. Теэд хэнэй гэмээр энэ дутагдалай тохёолдоһон тухайда, малай үбэлжэлгын хангалтагүй байһанай түлөө сэхэ харюусаха ёһотой хүнүүд тухайда эндэ юушье хэлэгдэнэгүй. Энэ хадаа тон шухала асуудалда принципиальна бэшээр хандаһан, мохоо молхёор шүүмжэлһэн ябадал болоно.

Ниитын малажалай хэр зэргээр хүгжөөгдэжэ, малай үбэлжэлгын ямараар үнгэргэгдэжэ байһые үргэнөөр харуулха гээшэ аймагай газетэ бүхэнэй нангин уялга мүн. Малажалай түрүүшүүлэй, фермэнүүдые ба отарануудые даагшанарай бэшэһэн статьянуудые номер бүхэндөө толилжо байха, ниитын малажалые саашадань хүгжөөхын түлөө хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй, машинно-тракторна станциин юу хэжэ байһан тухай хододоо бэшэжэ байха, малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүнгүүдые саг үргэлжэ харуулжа байха шухала.

Газетэ гээшэ ямаршье дутагдалнуудтай эбсэнгүйгөөр, тэдэниие үнэн зүбөөр, тодо хурсаар шүүмжэлэн элирүүлхэ уялгатай.

СССР-эй АХАДҮҮ АРАДУУДАЙ БҮЛЭ СОО

Советскэ Белорусси—сэсэглэн һалбаржа байһан социалистическэ республика

☆

В. КОЗЛОВ, Белорусска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ

☆ ☆

Советскэ Союзай арадууд Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын хүтэлбэреэр дэлхэй дээрэ түрүүшын социалистическэ общество байгуулаад, мүнөө коммунизм тээшэ этигэл найдабаритайгаар зорижо ябана. Энэ бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанартай илалтанууд советскэ ниитын ба гүрэнэй байгуулалтын айхабтар ехэ бата мүнхэ хүсэтэй байһанай, манай ороной арадуудай таһаршагүй бэхи ахадүүгэй хани барисаатай байһанай гэршэ баримта, манай партиин ба правительствын бэелүүлдэг ленинско-сталинска национальна политикын илан мандаһанай гэршэ баримта мүн болоно.

СССР-эй арадуудай хани барисаан—советскэ обществын хүгжэлтын гол хүсэнүүдэй нэгэн мүн. Энэ хадаа олонациональна социалистическэ гүрэнэй илагдашагүй хүсэ шадалые, коммунизмые амжалтатайгаар байгуулга хангана.

«...СССР-эй арадуудай хоорондохи хани барисаан, — гэжэ И. В. Сталин хэлээ һэн, — ехэ ба шухала туйлалта мүн. Яахадааб гэхэдэ, энэ хани барисаанай байһан сагта манай ороной арадууд сүлөөтэй ба илагдашагүй байха. Энэ хани барисаанай оршон мандажа байһан сагта манда хэншье, дотоодыншье, гадаадыншье дайсад аймшагтай бэшэ юм».

Тогтоһонһоо хойшо үнгэрһэн 35 жэлэйнгээ ойе 1954 оной январиин 1-дэ һайндэрлэхэеэ байһан Белорусска ССР-эй жэшээ советскэ арадуудай хани барисаанай зориг бадаруулагша хүсые харуулна.

Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын саг үргэлжын анхарал оролдолгын ашаар, Советскэ Союзай арадуудай, нэн түрүүн агууехэород арадай ахадүүгэй туһаламжын ашаар белорусска арад анха түрүүшынхеэ өөрынгөө гүрэн түрэтэй болоо, Белорусси хадаа хаанта Россин гээгдэнги заха хизаар байһанаа түрүү социалистическэ культуратай, сэсэглэн һалбаржа байһан индустриально-колхозно орон болоо. Белорусска ССР уласхоорондын аренэ дээрэ гараад, бүхы дэлхэй дээрэ үни удаан сагта бата бэхи эб найрамдал сахихын түлөө тэмсэгшэдэй түрүүшын зэргэдэ ябалсажа байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай хүндэ хүшэр жэлнүүдтэ Белорусси, зарим нэгэн бусад советскэ республикануудтал адляар, гитлеровскэ булимтарагшадай дарлалта доро ороһон байгаа. Белорусска арад, мүн бусадшье советскэ арадууд, гансаараа, ганса өөрынгөө хүсөөр фашистска дарлалтые бэеһээн хобхолжо шадаха байгаа гү? Имагтал манай ороной бүхы арадуудай Советскэ Союз болон нэгэдэнхэй байһанай ашаар, советскэ арадуудай ахадүүгэй хани холбоотой байһанай ашаар дайсан бүримүһэн бута сохигдоо һэн.

Белоруссиин городууд ба тосхонууд, заводууд ба фабриканууд, колхозууд, совхозууд, МТС-үүд ехээр һандаргагдаа бэлэй. Республикын национальна баялигай хахадһаа ехэнхинь үгы хэгдэһэн ба дээрэмдэгдэһэн юм. Капитализмын тогтожо байгаа һаа, иимэ айхабтар ехэ һандарал хохидолые зайсуулхын тулада олон арбаад жэлнүүд хэрэгтэй болохо һэн. Социализмын орон дотор тад ондоо байна. Белорусска ССР-эй ажалшад дайнай хүндэ хүшэр хойшолонгуудые богонихон болзор соо усадхахаһаа гадна, мүн экономико болон культураяа хүгжөөхэ талаар шэнэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Энэ илалтануудые манай арад социалистическэ байгуулалтын айхабтар ехэ, булюу хүсэтэй байһанай ашаар, агууехэ ород арадай ба Советскэ Союзай бусад арадуудай ахадүүгэй үнэн сэдьхэлэй туһаламжын ашаар, Белоруссиин ажалшадай эрилтэ хэрэглэл тухай Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын табидаг эсэгэ ёһоной анхарал оролдолгын ашаар туйлаа.

Дайнай хойто тээхи үедэ белорусска арад һандаргагдаһан промышленностяа мүнөө сагай техническэ үндэһэ һуури дээрэ һэргээн бодхоогоод, шэнэдхэн байгуулхаһаа гадна, мүн республикаяа саашадань индустриализацилха хэрэгтэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Промышленностиие һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ ябадал түргэн темпээр бэелүүлэгдээ. Бүри 1950 ондо Белоруссиин промышленность үйлэдбэрилгынгөө хэмжээнэй талаар дайнай урда тээхи 1940 оной хэмжээе 16 процентээр, тиихэдэ зарим нэгэн гол шухала һалбаринуудаар, жэшээлхэдэ, металл үйлэдбэрилгөөр—2,4 дахин, машина бүтээлгээр —3,2 дахин үлүүлээ һэн. Табадахи табанжэлдэ промышленностьмнай үшөө бүри түргэнөөр хүгжэжэ байна. 1952 оной эсэстэ промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээн дайнай урдахи хэмжээе нэгэ хахад дахин үлүүлээ. Дайнай урда тээхиһээ хоёр дахин шахуу ехэ электроэнерги гаргагдаа. Станогуудые бүтээлгээр 1940 оной хэмжээн үлүүлэгдээ. Дайнай урда тээхи хэмжээнтэй сасуулхада, цемент үйлэдбэрилгэ 199 процент, сонхын шэл—338 процент, нооһон бүд нэхэлгэ — 823 процент болоо.

Промышленностиин хэдэ хэдэн шэнэ һалбаринууд — автомобиль бүтээлгэ, трактор бүтээлгэ, локомобиль ба турбина бүтээлгэ, харгын машинанууд, барилгын механизмууд гэхэ мэтые үйлэдбэрилгэ шэнээр байгуулагдаа. Эдэ һалбаринууд дайнай урда тээ Белоруссида үгы байгаа. Автомобильна ба тракторна асари ехэ заводууд белорусска арадай омогорхол болоно. Эдэ заводууд өөһэдынгөө хүсэ шадалые ехэдхэн, орондоо улам олон тооной автомобильнууд ба тракторнуудые бүтээн гаргажа байна. Минскэ заводой бүтээжэ гаргаһан автосамосвалнууд суутай болонхой. Магтаал олоһон «Беларусь» гэжэ универсальна трактор олоор үйлэдбэрилэгдэн гаргагдадаг болоо.

Советскэ Белоруссида хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленность саашадаа хүгжэжэ байна. Дайнай хойто тээхи үедэ Минскэ мотовелозавод, Минскэ ба Гродненско нарин сэмбын комбинадууд, Витебскэ хэжэм ба плюш нэхэдэг комбинат, Скидельскэ сахарай завод, Лидскэ резинэ гуталай комбинат гэхэ мэтын иимэ томо ехэ предприятинууд байгуулагдаа.

Бүхы советскэ хүнүүдтэл адляар, Белоруссиин ажалшад Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын һүүлэй үедэ гаргаһан түүхэтэ шиидхэбэринүүдые ехэ һайшаалтайгаар угтан абаа. Эдэ шиидхэбэринүүд дотор арадай хэрэглэлэй товарнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ ба ажалшадай материальна байдалые саашадань һайжаруулха тушаа хойшолуулашагүй шухала зорилгонууд табигданхай юм. Эдэ шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр Белоруссиин хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленность үшөө бүри ехээр хүгжөөгдэхэ байна.

Мүнөө Минскэ камвольно комбинат баригдажа байна. Тэрэ хадаа жэл соо юһэн миллион метр эрхим шанартай нарин нооһото бүд — бостон, габардин, коверкот, шевиот, трико нэхэжэ гаргаха юм. Оёдолой найман фабрика, Витебскдэ торго нэхэдэг фабрика ба үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргаха бусад предприятинууд баригдаха байна. Республикын эдеэ хоолой промышленность мүн лэ ехээр хүгжэхэ юм. Хилэ мэнэй найман шэнэ завод, гурбан кондитерска комбинат, шубуунай найман комбинат, тоһо-сырэй завод, найман ехэ консервнэ завод баригдаха байна. Эдэ бүгэдэ хадаа республика дотор промышленна ба эдеэ хоолой товарнуудые үйлэдбэрилгэ нилээд ехэ болгохо юм. Табадахи табанжэлэй эсэстэ Белоруссида 1950 онойхиһоо нооһон бүд хоёр дахин, торгон бүд — таба дахин шахуу, арһан гутал — хоёр дахин, резинэ гутал — юһэ дахин, мяха ба малай тоһон—хоёр дахин ехээр гаргагдаха байна.

Советскэ Белоруссиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мүн лэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын үдэр бүриин туһаламжын ашаар республикын хүдөө ажахын техническэ зэбсэгжэлгэ жэл бүри дээшэлжэ байна. Машинно-тракторна станцинуудай тоонь дайнай урда тээ байһанһаа ехээр олошороо. 18 машинно-мелиоративна ба лугомелиоративна станцинууд, 200 машинно-мелиоративна отрядууд байгуулагдаа. Мүнөө Белоруссиин МТС-үүдтэ дайнай урда тээхиһээ тракторнууд 2,5 дахин шахуу, комбайнууд — таба дахин, таряа сэбэрлэдэг машинанууд—6.5 дахинһаа ехээр, молотилканууд—нэгэ хахад дахинһаа ехээр олошороо. Шэнэ МТС-үүд, заһабарилгын заводууд, трактор ба хүдөө ажахын машинануудые капитальнаар заһабарилха район хоорондохи мастерскойнууд баригдажа байна.

Республикын баруун областьнуудай хүдөө ажахые социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулха талаар ехэхэн хүдэлмэри һүүлэй жэлнүүдтэ хэгдээ. Эдэ областьнуудай таряашад ажахые коллективнэ ёһоор эрхилэлгын үлүү һайн байһанда этигээд, хаа хаанагүй колхозууд боложо нэгэдээд, республикын бүхы таряашадтай хамта

Малай үбэлжэлгын дутуунуудые эрид шууд усадхаха

☆

Малажалаа хүгжөөлгэдэнь Закаменай МТС туһалнагүй

Ждановай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз Закаменай аймаг соо малажалаараа ехэхэн колхозуудай нэгэниинь юм. Гэхэ зуура энэ колхоз ниитынгээ малһаа ашаг шэмэ тон багаар абадаг байна. Эндэ жэл бүри һү һааха түсэб холо дүүргэгдэдэггүй. Жэл соо һаамхай үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 150 литр һү һаадаг фермэнүүд бии. Жэшээлхэдэ, Очир Цыденешиевэй даажа байдаг һүнэй фермэдэ энэ жэл һаамхай үнеэн бүриһөө оройдоо 150 литр һү һаагдаһан байна. Эндэ мүнөө малай үбэлжэлгэ эмхигүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. Мүн бусад фермэнүүдшье иимэрхүү байдалтай.

Малшадтаа ажалай, ажаһуудалай болон культурна зохид һайн услови байгуулха тушаа колхозой правлени оролдолго гарганагүй. Энэ ушарһаа зарим фермэнүүдтэ малшад уйтан, харанхы, хүйтэн гэрнүүд соо байрлана, удаан саг соо кино, концерт харанагүй.

Энэ колхоздо үнеэдэй һү үгэлгэ яахадаа иимэ бага байнаб гэхэдэ, малажал үшөө хуушанай аргаар эрхилэгдэнэ. Малажалай фермэнүүд дээрэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд удаанаар механизацилагдана. Мүнөө олохон фермэнүүдтэ кормушканууд ба яслинууд түхеэрэгдээгүй байһаар. Теэд малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха, малай типовой һайн байрануудые бариха хэрэгтэнь Закаменай МТС энэ колхоздо туһалнагүй. МТС-эй директор, зоотехник нүхэр Тюменцев томодхогдоһон энэ колхозой малажалаа түргөөр хүгжөөхэ хэрэгтэнь ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй. Энэ колхоздо ажаллажа байһан мэргэжэлтэдэйнгээ хүдэлмэрине нүхэр Тюменцев мүртэйгөөр хүтэлбэрилнэгүй. Зооветеринарна мэргэжэлтэд нүхэд Утесов, Островский гэгшэд малшадта туһаламжа багаар үзүүлнэ, фермэнүүд дээгүүр ябахадаа малшадай дунда түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлнэгүй. Колхоздо гурбан жэлэй зоотехническэ курса эмхидхэгдэһэн аад, занятинь али оло таһалдана, һурагшад занятинуудаа гээнэ, тиигээд, заримдаа бэлэдхэгдээгүй дээрэһээ удха муутайгаар тэдэнэр үнгэргэгдэнэ.

Б. Дашиев.

☆ ☆

Хони үсхэбэрилгэ олзо доход ехэтэй һалбари мүн

«Ниитын малажал хадаа үдэр бүриин оролдолго, анхарал болон шадабаритай хүтэлбэри эриһэн хүдөө ажахын эгээн орёо нарин һалбари мүн», гэжэ Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй тогтоол дотор хэлэгдэһэн байна. Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ тухайда табигдаһан шухала зорилго хадаа байһан бүхы арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэн, эршэтэй шангаар ажаллахые бидэ колхознигуудһаа эринэ.

Манай колхоздо хони үсхэбэрилгэ һүүлэй 3—4 жэлэй туршада нилээд хүгжөөгдөө. Хонидой тоо олошоруулагдахатайгаа хамта, ашаг үгэлгэнь дээшэлүүлэгдээ. Энэ хадаа малажал тухайда артелиимнай гэшүүдэй анхарал оролдолго ехээр хандуулһанһаа, мүн тэрэ тоодо хонишодоймнай һайнаар хүдэлмэрилһэнһөө болоо.

Колхозоймнай хони үсхэбэрилгын ургалтые доро хараалагдаһан баримта гэршэлнэ. 1949 ондо хонинойнгоо товарна фермэдэ 60-аад толгой меринос хонидтой байһан аад, мүнөө тэдэнэймнай тоо 1400 хүргэгдөө. 1952 ондо хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,8 килограмм нооһо хайшалагдаһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 4,2 килограмм нооһон хайшалагдаба. Тиихэтэй хамта хони үсхэбэрилгэһөө оруулагдаха колхозоймнай олзо доход жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ. 1949 ондо колхознай хони үсхэбэрилгэһөө 27 мянган түхэригэй доход оруулһан байгаа һаа, мүнөө тэрэ тоонь 137 мянган түхэриг болобо.

Хони һайнаар үсхэбэрилхын тула ехэхэн оролдолго гаргаха хэрэгтэй. Хонидые һайнаар харууһалаад, эдеэлүүлээд байгаа һаа, хоролтодо орондоггүй, турадаггүй байһые ороноймнай түрүү хонишодой дүй дүршэл харуулна. Би хони үсхэбэрилгэдэ хүдэлмэрилһөөр тиимэшье үнинэй бэшэб. Түрүүшын жэлдэ эхэ хонид намда даалгагдаа һэн. 1950 ондо 100 толгой эхэ хонин бүриһөө 96 хурьга, хойто жэлдэнь 102 хурьгад абтаа бэлэй. 1952 ондо жэжэ хонидой бригадир болгогдон табигдаа һэм. Мүнөө 770 толгой хонидые даагаад хаража байнаб. Тэдэнэр бултадаа хүсэ шадал һайнтайгаар үбэлжүүлэгдэжэ байна. Энэ хадаа манай отарын хонишод Е. Истомина, А. Казакова гэгшэдэй шадабаритай хүдэлмэриин үрэ болоно. Хонин һүрэгэй ашаг үгэлгые дээшэлүүлгэ, тэрэнэй үүлтэрые һайжаруулга, һайн байра, тэжээлээр хангалгаһаа дулдыдадаг байна. Тиимэһээ хонидоо үүлтэр үүлтэрээрнь илгажа, гүүртэ болгон амяарлуулдаг байнабди. Иигэжэ тэрэнэй шанар һайжаруулхын түлөө тэмсэгдэнэ. Хонидтоо бүдүүн тэжээлһээ гадна овёс, силос гэхэ мэтын зүйлнүүдые үгэдэг, үдэртөө 2 дахин уһалдаг байнабди.

Малые искусственнаар ороондо оруулха гээшэ ехэ удхашанартай асуудал юм. Тэрээнһээ малай һубайралга хороогдодог байна.

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ тухайда партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй тогтоолоор зоригжоһон бидэнэр, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хонишод, Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй уряада харюу болгон 1954 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абажа бүрин бүтэн түлжүүлхэ, хонин бүхэнһөө дунда зэргээр 4,8 килограмм нооһо хайшалха, хонидой тоо толгойе 400 толгойгоор нэмээхэ гэһэн уялга абаһан байнабди. Уялгаяа дүүргэхын тулада хонидой үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхэ ба түлнүүдые хоролтогүйгөөр абаха ёһотойбди.

Гэхэтэй хамта, манай хүдэлмэридэ зарим тэды дутагдалнууд бии байһаар. Хонидто эдюулхэ үбһэ зөөлгэ бригада бүхэндэ даалгагдаһан аад, зарим бригаданууд үбһэ асарангүй байгаад хонидоймнай нормые дутаана. Гадна, хонишодой мэргэжэл шадабарииие дээшэлүүлхэ ябадалда анхарал багаар хандуулагдана. Үшөө мүнөө хүрэтэр хонишодой дунда зоотехническэ һуралсал эмхидхэгдээгүй байна.

Колхозойнгоо хонин һүрэгые бүри ехэ олзо доходтой һалбари болгохын түлөө тэмсэхэ байнабди.

А. Бурчевская, Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

РСФСР-эй Нютагай ба түлишын промышленностиин министерствын «Мосгорместпром» трестын инструментальна заводой коллектив «СМ—1,5» маркын таарамжатай зохид хубсаһа угаадаг шэнэ машина зохёогоод, олоор үйлэдбэрилжэ эхилбэ.

Энэ машина хадаа 1,5 килограмм хубсаһа нэгэн доро угааха байна. Угааха, зайлаха ба бажууха гэхэ зэргын хүдэлмэриин бүхы процесс 20-һоо 30 минута хүрэтэр үргэлжэлдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «СМ—1.5» маркын хубсаһа угаадаг шэнэ машина.

ТАСС-эй фотохронико.

УЛААН БУЛАНТАЙ БОЛОБО

Бодонгуудай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин партийна, комсомольско эхин организацинуудай үүсхэлээр № 1 хониной-товарна фермэдэ улаан булан бии болгогдобо. Эндэ зоотехническэ 3 жэлэй курса хүдэлмэрилхэ юм.

Фермэ дээрэ улаан булан нээлгэтэй дашарамдуулан суглаан болоо. Тэндэ ОТФ-е даагша С. Балданов үгэ хэлэжэ, тус фермын хүдэлмэришэдые нээгдэхэеэ байгаа зоотехническэ курсын программатай танилсуулһан байна.

—Манай парти ба правительство хүдөө ажахые ойрын жэлнүүдтэ эрид хүгжөөхын тула ехэ зорилго табиһан байна. Эдэниие бэелүүлхын тула нэн түрүүн наукын туйлалтануудые һайнаар мэдэхэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала. Тиимэһээ би 3 жэлэй курсада орожо һуралсахамни,—гэжэ хонишон Д. Аюшеева хэлээ.

Ц. Д. Дулзэнэй.

ШЭНЭ НОМУУД

Бурят-Монголой номой хэблэл иимэ номуудые хэблэлһээ гаргаба: «Байкал» гэжэ уран зохёолой альманах, ород хэлэн дээрэ.

Малажал эрхилхэ үндэһэ заабаринууд. Колхозно агро-зоотехническэ гурбан жэлэй курсануудай һуралсалай нэгэдэхи жэлэй пособи, бурят-монгол хэлэн дээрэ.

Комсомольско эхин политкружогуудай һурагшадта туһаламжа. Һуралсалай ном, бурят-монгол хэлэн дээрэ.

М. Н. Мангадаев. Бурят-Монголой һургуулинуудай VIII—X классуудта ород хэлэ заалга тухай методическа бэшэг. Ород хэлэн дээрэ.

Кяхтын культурно-гэгээрэлэй һургуули яахадаа муугаар хүдэлмэрилнэб?

Кяхта городто культурно-гэгээрэлэй республиканска һургуулиин нээгдэһээр 6 жэлһээ үлүүтэй саг үнгэрбэ. Энэ турша соо тус һургуулиие дала гаран хүбүүд, басагад дүүргэжэ гараһан байна. Харин мүнөө үедэ тэдээн сооһоо миил гурбанайнь нэгэ хуби шахуунь республикын аймагуудай гүйсэдкомуудай культурын таһагуудта инспекторнүүдээр, Культурын байшангуудай директорнүүдээр, уранһайханай хүтэлбэрилэгшэдөөр, библиотекарьнүүдээр, хүдөөгэй клубуудые даагшанараар ажаллана. Бусад зариманиинь гүрэнэй тогтооһон болзор соо хүдэлмэрилэнгүйгөөр, дээдэ болон тусхай дунда һургуулинуудта һуралсахаяа ошоһон гү, али ондоо хүдэлмэридэ орошоһон байха юм.

1. Һуралсалай шанар ба эмхидхэл

Энэ һургуулиие дүүргэжэ гарагшад тусхай дунда эрдэмтэй болоһоной диплом абадаг юм. Эгээл тиимэһээ дунда һургуулиин һурагшадай үзэдэг ород хэлэ, литература, тоо бодолго, бурят-монгол литература, СССР-эй түүхэ, биологи, шэнэ үеын түүхэ гэхэ мэтын дисциплинэнүүдһээ гадна, эндэ клубай хүдэлмэри, баян дээрэ наадалга, хоровой кружогые хүтэлбэрилхэ тухай методико, ниитын нааданууд гэһэн ба бусад предмедүүд заагдана. Зүгөөр, дээрэ дурсагдаһан предмедүүдые ойлгосотой тодоор, гүнзэгы удхатайгаар ба эмхитэй гурримтайгаар зааха хэрэгтэ тон ехэ дутагдалнууд бии байна. Тэдэнэй нэгэниинь юун болоноб гэхэдэ, багшанарай кадрнуудаар энэ һургуулиин гүйсэд хангагдаагүй дээрэһээ хэдэн гол предмедүүдые, жэшээлхэдэ, биологи, СССР-эй түүхэ, библиотековедениие ондоо тээ хүдэлмэрилдэг багшанар заана. Мүн тэрэшэлэн һуралсалай-педагогическа процесс зүбөөр эмхидхэгдэнэгүй. Үдэр бүхэндэ багшанарай дунда иимэнүүд хөөрэлдөөн болодог:

—Урогоо үнгэргэжэ шадахагүй байнаб гэжэ мүнөө һаяхан А. Я. Шодонова хүдөө ажахын техникумһээ мэдээсэбэ. Хайшан гэлтэй гээшэб, хэн тэрээнэй орондо өөрынгөө предмедээр урок үнгэргэхэ дуратайб?

—Нүхэд багшанар! Түүхын багша С. А. Балихаев командировкодо гарахань. Расписанида тэрэнэй гаргаһан «сонхые» бүтүүлхэ арга бии гү?

Эдэ хөөрэлдөөнүүдэй, мэгдэлгэ яаралгын эсэстэ зарим багшанар «зүрхэлжэ ерээд лэ» класс руугаа ямаршье түсэб, бэлэдхэлгүйгөөр орошодог байна. Эдэ бүгэдэһөө гадна, һурагшадта практическа ажалай дүй дүршэл олгохо үүргэтэй байһан тусхай предмедүүд заримдаа бодото байдалтай холбоогүйгөөр, хайша хэрэгээр заагдана. Мүнөө хүрэтэр искусство, техническэ хэрэг, бальна танцануудые зааха багшанар һургуулида огто үгы. Тиимэһээ эдэ предмедүүд тухай һурагшад юушье мэдэнэгүй. Тус һургуулиин зарим багшанар, жэшээлхэдэ, ород хэлэ, литература, психологи, немецкэ хэлэнэй багша нүхэр Н. Н. Лядова хэмһээ холо үлүү саг, неделидээ аяар 37 час хүрэтэр заадаг байха юм. Мүн энэ һургуулида биологиин, клубна хүдэлмэриин, ород хэлэ ба литературын кабинедүүд бии гэжэ тоологдоно. Үнэн дээрээ тэдэниие «даагшанар» нүхэд А. Н. Шодонов, А. Я. Шодонова, И. Е. Горшечников гэгшэд һара бүхэндэ алдангүй миинтэ салин абаад лэ, бэшэ ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй. Һуралсалай алишье предмедээр харуулан ойлгуулха зүйлнүүд огто хэрэглэгдэнэгүй.

—Һуралсалай предмедүүдээр, жэшээлхэдэ, физикээр элдэб хэрэгсэлнүүд складтамнай бии агшал даа. Теэд багша А. Н. Андриенко тэндэһээ абажа диилэнэгүй, — гээд директор нүхэр Шодонов хөөрэжэ һууна.

2. Байра байдалай асуудалнууд

Манай һургуулиин байра байдалай условинууд һайжаруулагданагүй. Жэл бүхэндэ эндэ тэндэһээ элдэб шалгалта, комиссинууд ерэдэг, тиин тэдэнэр ниитын байранууд, һургуулиимнай гэрнүүдээр ябажа, «гүнзэгыгөөр» ажаглаһанай эсэстэ ямаршье тобшолол хэдэг юм бэ, харин байһан юумэн байһаараал үлэдэг агша, — гэжэ тус һургуулиин гурбадахи классай һурагшад гомодолтойгоор хөөрэлдэнэ.

Эдэ үгэнүүдэй зайлашагүй зүб байһаниинь һургуулиин һурагшадай ниитын байрануудта орохолоор илангаяа элеэр харагдана. Жэшээлхэдэ, Обручевой нэрэмжэтэ үйлсын № 12 гэртэ 2—3-дахи классуудай һурагшад байдаг. Энэ гэрэй дээдэ дабхарай зарим таһагуудта хүбүүд, нүгөөдэдэнь басагад байрладаг. Хүбүүдэй ехэ таһалга дотор ороходо, эндэ 14 хүнэй орондо 20-оод хүн байрланхай. Орон доогуурнь сапанууд, гутал, хубсаһан, мешогтой хартаабха, элдэб хайрсагууд хэбтэнэ. Тумбочканууд бултанда хүртэдэггүй дээрэһээ һурагшадай номууд эндэ тэндэ обоологдонхой байна. Зарим оронуудынь хуушаршаһан хахархай хушалтатай, подушкашьегүй харагдана.

—Бидэнэр үглөөнэй 9 часта занятидаа ороод лэ, бүхы 7—8 урогуудайнгаа һүүлээр аяар харанхы болоһон хойно үдынгөө эдеэ эдихэ баатай болодогбди. Кухнимнай бага, хоол шанахын тула удаан саг соо ээлжээндэ байдагбди. Мүн тэрэшэлэн түлеэ, уһа, керосинаар оло дахин дуталдаха ушар үзэгдэдэг. Эдэ бүхы асуудалнуудаар суглаан бүхэндэ шанга хөөрэлдөөн болобошье, һүүлээрнь ямаршье хубилалта ажаглагдадаггүй, — гэжэ ниитын байрада һуудаг хүбүүд, басагад мэдүүлнэ.

3. Хүтэлбэри ба эрилтэ

Кяхтын культурно-гэгээрэлэй һургуулиин хүдэлмэриие энэ жэлэй март һарада республикын Министрнүүдэй Соведэй тусхай комисси шалгаһан байха юм. Тиин дээрэ дурсагдаһан бүхы дутагдалнууд комиссяар сүм элирүүлэгдэжэ, хэмжээ абахынь тула һургуулиин дирекцидэ дурадхагдаһан байгаа. Тэрэ сагһаа хойшо мүнөө аяар 9 һара үнгэрөө. Харин тус һургуулиин һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ, байра байдалай условинуудые һайжаруулха хэрэгтэ элитэ хубилалта болоогүй.

Энээнэй гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, һургуулиин директор нүхэр Шодонов багшанарайнгаа коллективые зүбөөр хүтэлбэрилжэ шаданагүй. Энэ жэл соо оройдоо 2 дахин педагогическа совет үнгэргэгдэбэшье, тэрээн дээрээ ехэнхидээ өөһэд хоорондынгоо хоб жэб, жэжэ тоосоонуудые элирүүлжэ, һүниин тэн болотор һууһан байха юм.

Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ илангаяа багшанарай коллективэй дунда һайшаагданагүй, тиимэһээ нюур сахингүйгөөр, шүүмжэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэхэ аргагүй шахуу байна. Хэрбээ хэн нэгэн багша дирекциин хүдэлмэриие шүүмжэлээ һаа, «журам сахил һуларуулһан» гү, али «хэлээ бүлюудэһэн» хүн гэжэ тоологдодог.

Һургуулиин дэргэдэхи партийна организациин хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай. Энэ жэлэй октябриин эхеэр тоосоото-һунгуулиин партийна суглаан үнгэргэгдөөд, тэрээнһээ хойшо аяар 3 һара соо нэгэшье суглаан болоогүй. Партийна организациин секретарь нүхэр Горшечников урдахи суглаанайнгаа протоколые хэрэг соогоо хабсаргажа, партиин гэшүүнэй октябрь һарын түлэбэриие мүнөө һая суглуулжа һууна. Коммунистнууд нүхэд Р. Ф. Тугутов, Жуков, Маркина болон бусад 3 һара соо гэшүүнэйнгээ түлэбэриие түлэжэ диилээгүй. Партийна организаци бүхы һургуулиингаа хүдэлмэриие эрид һайжаруулхын, багшанарай идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэгүй.

Республикын Культурын министерство, партиин Кяхтын айком тус һургуулиин хүтэлбэрилэгшэдэй болон партийна организациин үмэнэ шанга эрилтэ табижа, хүдэлмэриень һайжаруулха хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

Ч. Намжилов, «Б. М. Үнэнэй» тусхай корреспондент.

Мал уһалалга механизацилагдаба

Бичурын аймагай «Ленинский путь» гэжэ хүдөө ажахын артель нилээд олон толгой малтай юм. Малайнь олонхинь Хёлгын саада бэсын Муцугун гэжэ участогта, колхозойнгоо центрһээ 25 километрын газарта байрланхай. Эндэ 250 толгой үхэртэй һүнэй-товарна фермэ, 1280 толгой хонитой хониной-товарна фермэ ба 200 толгой адуутай адуу мориной товарна фермэ байдаг. Энэ участогай малнуудые бэлшээриин газараар гүйсэд хангахын тула нёдондо тус колхоздо 685 гектар бэлшээри нэмээгдэжэ үгтэһэн байгаа. Иигэжэ малнуудынь бэлшээреэр хангагдабашье, Муцугун гэжэ участогай уһа хомортой тула малынь уһалууряар мууса хангагданхай байгаа. Эндэ бии байһан худагуудта илангаяа үбэлдөө уһаниинь тон бага болодог. Тиимэһээ эндэхи малшад малаа аяар 6—8 километрын газарта, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой газар дээгүүр туужа, Хёлгоһоо уһалдаг байһан юм. Малнуудынь дутуу уһалагдадаг дээрэһээ хүсэ шадалаа гээдэг, мүн ехээр турадаг ба гарзалдаг байгаа.

Колхозой правлени КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоол соо заагдаһанай ёһоор малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилгада онсо анхаралаа хандуулжа, малайнгаа фермэнүүдтэхи уһалууринуудые механизацилжа эхилхэ гэжэ шиидэһэн байна. Тиин мүнөө олонхи малнуудайнгаа байдаг Муцугун гэжэ участогта тусгаар гэр абаашажа табяад, водокачка барижа эхилээ. Колхоз 8 мянган түхэригөөр центробежнэ насостой «Л—3» гэжэ двигатель худалдан абаа. Насос тодхолгын хүдэлмэриие хүтэлбэрилхын тулада Бичурын МТС ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилгын талаар механик нүхэр Афанасьевые эльгээгээ. Мүн 1400 литр багтаамжатай уһанай бак ба уһанай хоолойнуудые үгэһэн байна. Уһа бүлэлгые механическаар хүдэлгэхэ түхеэрэлтэ хэгдээ.

Мүнөө механическа уһалалга түхеэрэлгэ ба водокачка барилга дүүргэгдэжэ байна. Энэ водокачка эндэхи малнуудые уһаар гүйсэд хангаха юм.

И. Аширов.

социалистическэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна.

Мүнөө Белоруссида дайнай урда тээхиһээ ороохо тариянай ба техническэ культурануудай бүри баян ургаса абтана. Тон үнэтэй эдеэ хоолой культура болохо шэниисын тарилга ехээр үргэдхэгдөө. Колхозуудай ниитын мал жэл бүри олошорно, тэрэнь мүнөө үедэ дайнай урда тээхи хэмжээе нилээд ехээр үлүүлээ.

Олон колхозууд хүдөө ажахын культурануудай үндэр баян ургаса абана, ашаг шэмэтэй мал үсхэбэрилнэ, ниитынгээ ажахые хүгжөөнэ, ажалай түлэбэриие дээшэлүүлнэ. Колхозуудай ашаг олзонь жэл бүри дээшэлнэ, колхознигуудай байдал һайжарна. Жэшээнь, Бобруйска областиин Кировскэ районой «Рассвет» гэжэ колхозой мүнгэн олзонь 1952 ондо 4.394 мянган түхэриг болоһон байгаа, тиихэдэ 1953 ондо 10 миллион түхэриг болохо юм. Мүн Могилевско районой «Коминтерн», Слуцка районой «Майн 1», Минскэ районой Гастеллын нэрэмжэтэ ба бусад олон колхозууд өөһэдынгөө олзо доходые ехээр дээшэлүүлээ.

Гэбэшье, республикын хүдөө ажахыда үшөө ехэхэн дутуу дундануд бии. Олохон колхозууд ба районуудта орооһото тариянай ба техническэ культурануудай, хартаабхын ба овощиин ургаса багаар абтана. Илангаяа малажал хүгжөөхэ ба тэрэнэй ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ ябадал муугаар эмхидхэгдэнхэй.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум болбол колхозно үйлэдбэриин хэдэн шухала һалбаринуудай гээгдэжэ ябаһан шалтагаануудые гүнзэгыгөөр элирүүлээд, хүдөө ажахын саашанхи хүгжэлтын замые тодорхойлоо. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ зуураа Белоруссида Коммунистическэ парти болбол хүдөө ажахын гээгдэжэ ябаһан һалбаринуудые хүгжөөхэ, хүдөө ажахын культурануудай ургасые ба малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, хүдөө ажахын валова продуктнуудые ехэдхэхэ, колхознигуудай материальна тэниглэн жаргалта байдалай түргөөр ургалтые хангаха тушаа хэмжээнүүдые абажа байна.

Арадай ажахын хүгжэхэтэй хамта белорусска арадай формоороо национальна, удхаараа социалистическэ культурань бүхы талаараа һалбаран хүгжэнэ. Манай арад наукын, литературын ба искусствын хүгжэлтэдэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Мүнөө үедэ Белоруссида 84 научна эмхи зургаанууд, 30 вузууд, 118 техникумүүд, училищинууд ба тусхай дунда һургуулинууд, 11546 эхин, долоон жэлэй ба дунда һургуулинууд хүдэлжэ байна. 8 театр, 1.946 киноустановконууд, 1.436 библиотекэнүүд, 2.036 уншалгын байшангууд, 700 хүдөөгэй клубууд, мүн бусад олон культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд бии.

Белорусска арадай социалистическэ культурань ахадүү советскэ арадуудай культуратай тон нигта холбоотой юм. БССР-эй Наукануудай академи, гүрэнэй университет, бусад научна эмхи зургаанууд ба вузууд ахадүү союзна республикануудай эрдэмтэдтэй творческо холбоогоо саг үргэлжэ бэхижүүлнэ, ажалайнгаа дүй дүршэл андалдана. Карл Марксын «Капитал», В. И. Ленинэй Зохёолнуудай дүүрэн суглуулбари, И. В. Сталинай Зохёолнуудай 13 том белорусска хэлэн дээрэ хэблэгдэнхэй. Ородой ба дэлхэйн литературын классигуудай, ахадүү советскэ республикануудай уранзохёолшодой зохёолнууд саг үргэлжэ хэблэгдэжэ байна. Энэ жэлдэ ородой ба украинска советскэ поэзиин анталогинууд хэблэгдээ. Манай республикын театрнууд ахадүү республикануудай драматургнуудай эрхим һайн пьесэнүүдые жэл бүри табина. Ахадүү советскэ арадуудай культурын түлөөлэгшэдтэй манай творческо хүдэлмэрилэгшэдэй нигта холбоо барисаань белорусска культурые баяжуулна, тэрэнэй һалбаран хүгжэхэдэ туһална.

Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын анхарал оролдолгын ашаар советскэ Белоруссиин хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай ба интеллигенциин материальна байдалынь саг үргэлжэ дээшэлнэ. Энээниие юун гэршэлнэб гэхэдэ, эдеэ хоолой, промышленна товарнуудай үнэ сэн хододоо доошолно, ажалшадай олзо доход ба худалдан абаха шадабаринь дээшэлнэ. 1952 ондо республика дотор гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай талаар 1950 онойхиһоо малай тоһон—78 процент, сахар — 37,5 процент, оёгдоһон хубсаһан—50,2 процент, музыкальна хэрэгсэлнүүд — 87 процент, мебель — 37 процент ехээр худалдагдаа.

Республикын городуудта ба тосхонуудта гэр байрын болон культурна ажабайдалай барилга ехэ далайсатайгаар ябажа байна. Дайнай хойто тээхи үедэ хүдөө нютагта 516 мянган байрын гэрнүүд баригдаа, тэдээн дотор хоёр миллион гаран хүнүүд ажаһууна.

Советскэ Белоруссиин столица город Минск һалбаран хүгжэжэ байна. Дайнай хойто тээ һандархайнуудай байһан газарта мүнөө гоё һайхан городской кварталнууд шэмэглэнэ. Городой эгээн гоё һайхан газарынь центральна магистраль—Сталинай нэрэмжэтэ проспект болоно. Энэ хадаа республикын столицын барилгашадай гайхамшагта гоё уралан зохёолго мүн. СССР-эй арадуудай айхабтар ехэ туһаламжань богонихон болзор соо республикын столицые манай ороной эгээн гоё городуудай нэгэн болгохо арга үгөө.

1953 ондо гурбан республикын —Белоруссиин, Латвиин ба Литвын хилэ дээрэ баригдаһан «Арадуудай хани барисаан» гэжэ гидроэлектростанци болбол манай ороной арадуудай хоорондохи бата бэхи барисаае эли тодоор гэршэлэн харуулна. Энэ станциие латышууд, литовецууд ба белоруссууд баряа юм. Тэрэнэй барилгада мүн Уралай турбина бүтээгшэд, Ереванай трансформаторщигууд ба бусад хабаадалсаа.

Һаяын сагта Советскэ Союзай арадууд агууехэ түүхэтэ һайндэрые — Росситай Украинын нэгэдэһэнһээ хойшо үнгэрһэн 300 жэлэй ойе һайндэрлэхэ гэжэ байна. Белорусска арад энэ бүгэдээрадай һайндэртэ ехээр бэлдэжэ байна.

Алдарта Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро Советскэ Союзай бүхы арадууд агууехэ хани барисаатайгаар коммунизм тээшэ этигэл найдабаритайгаар зорижо ябана.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Эрид хубилалта хэхэ хэрэгтэй“

БМАССР-эй Нютагай ба түлишын промышленностиин министерствын Улан-Удын горпромкомбинат үйлэдбэриингөө түсэбые хангалтагүйгөөр дүүргэнэ гэһэн статья дурсагдаһан гаршагтайгаар манай газетын ноябриин 14-нэй номерто толилогдоһон юм.

Статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд шалгалтаар зүб гэжэ тодоруулагдаба. Горпромкомбинадай мастерскойнуудые сабхи, валенкануудые ба хомут тоног заһабарилха материалнуудаар хангахын тула республикын Нютагай ба түлишын промышленностиин министерствын зүгһөө тусхай хэмжээнүүд абтаба. Оёдолой машинануудые, электроприборнуудые, ажахын хэрэгсэлэй бусад зүйлнүүдые заһабарилха запасной частьнуудаар хангаха талаар эрилтэ РСФСР-эй Нютагай ба түлишын промышленностиин министерстводэ хэгдэһэн байна.

Городой ажалшадай ажаһуудалай эрилтэнүүдые һайнаар хангаха талаар бусад хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаба гэжэ манай редакцида БМАССР-эй Нютагай ба түлишын промышленностиин министрын орлогшо нүхэр Макаров мэдээсэбэ.

Германиин коммунистическэ партиин байгуулагдаһаар 35 жэлэй ой

БЕРЛИН, декабриин 29. (ТАСС). Декабриин 30-да болохоёо байһан «Германиин коммунистическэ партиин 35 жэлэй ой тухай (1918—1953 онууд)» СЕПГ-эй ЦК-гэй пропагандын таһагай, СЕПГ-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс—Энгельс—Ленин — Сталинай институдай ба К. Марксын нэрэмжэтэ партийна дээдэ һургуулиин тезисые Германиин единэ социалистическэ партиин Центральна Комитедэй орган «Нейес Дейчланд» газетэ мүнөөдэр тунхаглаба.

Фашизм ба дайнда эсэргүү тэмсэлдэ Германиин компартиин дүүргэһэн үүргэ, нэгэдэмэл, демократическа ба эб найрамдалда дуратай Германиин түлөө социалистическэ единэ партитай сугтаа тэрэнэй ябуулһан сусаршагүй тэмсэл түүхэтэ удхашанартай гэжэ тезис соо онсо тэмдэглэгдэнэ.

Болгарска компартиин ЦК-гэй мэдээсэл

СОФИ, декабриин 29. (ТАСС). «Болгариин Арадай Республикые хүгжөөхэ хоёрдохи табанжэлэй түсэб тушаа (1953—1957 онууд) Болгарска коммунистическэ партиин 6-дахи съездын директивэнүүд» гэһэн нэмэлтэ пункт партиин болохоёо байһан 6-дахи съездын зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдтэ оруулха тухай Болгарска коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй мэдээсэлые «Работническо дело» гэжэ газетэ тунхаглаба. Энэ пункт тушаа Георгий Чанков элидхэл хэхэ байна.

Албаниин нютагуудтахи арадай Соведүүдэй һунгалта тушаа

ТИРАНА, декабриин 29. (ТАСС). Албанида нютагуудтахи арадай Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэл эхилээ. Энэ һунгалтань 1954 оной мартда болохо юм. Тиранада, Шкодерта, Эльбассанда, Влорта, Гьинокастерта ба бусад городуудта һунгагшадай түрүүшын митингнүүд болоо.

Тиранада болоһон митинг дээрэ Албаниин ажалай партиин политбюрогой гэшүүн Бекир Балуку үгэ хэлээ. Үнгэрһэн үе соо демократическа байгуулалтын туйлаһан амжалтанууд тухай хэлэхэ зуураа, ажалшадай байдалые улам һайжаруулха хэрэгтэ Албаниин Арадай Республикын ажалай парти ба правительство бүхы хүсэлэлөө гаргана гэжэ оратор онсо тэмдэглээ. Албанска ажалай партиин Центральна Комитедэй пленум һаяхан боложо, арадай ажана байдалые саашадань һайжаруулха зорилгоор арадай ажахын элдэб һалбаринуудые хүгжөөхэ зорилгонуудые тодорхойлһон байна. Демократическа фронтын кандидадуудай түлөө, эдэ зорилгонуудые дүүргэжэ шадаха арадай эрхим түлөөлэгшэдэй түлөө голосовалхыень Бекир Балуку һунгагшадые уряалаа.

Польшодо гэр байрын барилга үргэнөөр хэгдэнэ

ВАРШАВА, декабриин 29. (ТАСС). Дайнай үедэ Польшодо 3 миллион комнато, хэдэн олон городууд бүримүһэн һандаргагдаһан байгаа. Оронойнгоо сүлөөлэгдэһэнэй һүүлээр арадай засаг хадаа байраар ехээр дутаха ябадал усадхахын түлөө тэмсэл хэһэн байна.

1945—1946 онуудта 235 мянга үлүүтэй комнатонууд һэргээн бодхоогдоһон байна. Байрануудые олоор һэргээн бодхоолго ба шэнээр барилга зургаан жэлэй түсэбэй үедэ хэгдэжэ эхилһэн байна. Хэрбээ, 1949 ондо 66 мянган комнато баригдаһан байгаа һаа, 1953 ондо 135 мянган шэнэ комнатонууд баригдаа. 1945—1953 онуудай үе соо 1,2 миллион комнатонууд һэргээн бодхоогдоһон ба баригдаһан байна.

Польшодо байрын барилгануудые эрхилхэһээ гадна, магазинуудай ба ательеэн олон тоото байранууд, һургуулинууд, хүүгэдэй яслинууд ба садууд, клубууд, Культурын байшангууд, амбулаторинууд ба больницанууд баригдана. Городуудта тротуарнууд ба мостовойнууд заһа барилагдана, канализацинууд ба водопровод бүтээгдэнэ, городуудай байранууд газификацилагдана, үйлсэнүүд ба талмайнуудтань модон таригдана.

Зарим городууд (Гданьск, Быдгощ, Познань, Ченстохов, Вроцлав, Явожно) зургаан жэлэй түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо үлүү ехээр хүгжөө. Новая Гутада мүнөө 40 мянга шахуу хүн ажаһууна. Шэнэ город Нове Тыхы хараһаар байтар ургажа байна. Мүнөө үедэ 900 мянга үлүүтэй хүн зонтой Варшавые һэргээн бодхоохо хэрэгтэ ехэ амжалтанууд туйлагдаа.

Эрхим һайн дүнгүүд

ПЕКИН, декабриин 29. (ТАСС). Хитадай нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэришэд 1953 онойнгоо үйлэдбэриин түсэбые болзорһоонь 9 хоног урид дүүргээ гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ. Фушуниин горнягууд түсэбһөө гадуур 400 мянган тонно нүүрһэ малтаа.

Олохон пекинэйхид шэнэ жэлые шэнэ гэрнүүдтэ орожо угтахань, 1953 ондо столицын хүн зон 1 миллион 400 мянган квадратна метр талмайтай байрын гэрнүүдые абаһан байна.

Албанска ажалай партиин ЦК-гэй пленум

ТИРАНА, декабриин 27. (ТАСС). Газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор албанска ажалай партиин генеральна секретарь Энвер Ходжын түрүүлэлгэ доро албанска ажалай партиин ЦК-гэй пленум декабриин 24—25-най үдэрнүүдтэ болоһон байна.

«Олониитэ ажалшадай ажана байдалые саашадань һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» АПТ-гэй ЦК-гэй политбюрогой элидхэлые пленум шагнаһан ба зүбшэн хэлсэһэн байна. Энэ элидхэлые Энвер Ходжа хээ. Тэрэшэлэн деревниин ба городой ажалшадай байдалые саашадань һайжаруулха талаар АПТ-гэй ЦК-гэй политбюрогой ба правительствын һүүлэй үедэ хараалһан хэмжээнүүдые пленум зүбшэн хэлсэжэ, арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ зорилгонуудые тодорхойлоо.

Советскэ хүгжэмшэд Голланди ошобо

ГААГА, декабриин 28. (ТАСС). Советскэ хүгжэмшэд—пианист Евгений Малинин, скрипач Игорь Безродный ба концертмейстер В. Ямпольский, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэ Н. А. Сметанинтай хамта Голланди ерэбэ.

Декабриин 29-дэ Гаагада тэдэнэй түрүүшын концерт болохо ба пианист Евгений Малинин наадаха байна. Тэрэшэлэн Амстердамда, Роттердамда, Утрехтдэ советскэ артистнууд концертнүүдые харуулха юм.

Мосаддыгые сүүдлэлгын һүүлээр

ТЕГЕРАН, декабриин 29. (ТАСС). «Кейхан» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор сэрэгэй генеральна прокурор генерал Азмуде Мосаддык ба иранска армиин генеральна штабай начальник байһан генерал Ряхи гэгшэдэй хэрэгые хаража үзэһэн сэрэгэй сүүдэй приговорые буруушаана.

Сүүдэй хоёрдохи дээдэ инстанцида Мосаддыгые 10 жэлдэ түрмэдэ һуулгаха, Ряхи гэгшые эгээн шангаар хэһээн буудажа алаха шиидхэбэри гаргаха эрилтэ хэхэб гэжэ сэрэгэй генеральна прокурор мэдүүлээ.

Газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор Мосаддык ба Ряхи гэгшэдэй хэрэгые дахин хаража үзэхэ сүүдэй хоёрдохи инстанциин түрүүлэгшээр дивизионно генерал Джавади томилогдоо.

Мосаддыгые үмөөрэгшэд декабриин 27-до гражданска верховно сүүдтэ мэдүүлгэ эльгээгээ. Мосаддык ба Ряхи гэгшэдэй хэрэгые хаража үзэһэн сэрэгэй сүүд хуулита бэшэ юм гэжэ тэрээн соонь мэдүүлэгдэнэ. Сэрэгэй сүүдэй приговор имагтал кассационно гуримаар шэнээр хаража үзэгдэхэ ёһотой гэжэ үмөөрэгшэдэй тоолодог тухай «Кейхан» газетэ бэшэнэ.

Англида юумэнэй сэн үнэтэй болоно

ЛОНДОН, декабриин 29. (ТАСС). «Дейли Геральд» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор Англида юумэнэй сэн 1947 онһоо энэ үе хүрэтэр 40 процентээр, тиихэдэ эдеэ хоолой зүйлнүүдэй сэн 70 процентээр хүндэрөө.

Индиин компартиин 3-дахи съезд

ДЕЛИ, декабриин 29. (ТАСС). «Хиндустан Таймс Ивнинг Ньюс» гэжэ газетэ Индиин компартиин 3-дахи съездын коммюнике тунхаглаа. Коммюнике соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Съезд болбол президиумэй оруулһан 3 резолюци баталан абаа.

Нэгэдэхи резолюци соогоо съезд И. В. Сталинай дурасхаалые, хоёрдохи резолюци соогоо индийскэ хүдэлмэришэн ангиин ба демократическа хүдэлөөнэй түлөө ами наһаяа үгэгшэдэй дурасхаалые хүндэлэн ёһолоо, гурбадахи резолюци соогоо мүнөө түрмэдэ һуужа байһан нүхэдөө амаршалһан байна.

Съезд болбол бусад оронуудай коммунистическэ партинуудай, тэрэ тоодо Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, арадай Хитадай коммунистическэ партиин, Франциин, Италиин ба Японии коммунистическэ партинуудай амаршалгануудые шагнаһан байна. Англиин коммунистическэ партиин амаршалгые Гарри Поллит өөрөө дамжуулаа.

Вьетнамдахи дайе болюулхын түлөө

ПАРИЖ, декабриин 29. (ТАСС). «Юманите» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор Лионско түмэрзамшадай делегаци Лионой муниципальна соведтэ орожо, национальна Суглаанай түрүүлэгшэ Эдуард Эрриотой үсэгэлдэр уулзаба. Вьетнамдахи дайе болюулхые эриһэн бэшэг делегаци Эрриодо барюулаа.

Түмэрзамшадта харюусаха зуураа, Эррио иигэжэ мэдүүлээ. Гэбэл, тэрэ хадаа Индо-Хитадта эб найрамдал тогтоохын түлөө үгэ хэлэдэг, Франци хадаа сэрэгэй диилдэлгэдэ ороо, эбэй хэлсээнүүдые хэхэ саг тулаа гэжэ тэрэ тоолодог байна. Түмэрзамшадай эрилтые правительствода мэдээсэхэб гэжэ Эррио найдуулаа.

Живор городой (Рона департамент) коммунистнууд, социалистнууд, радикалнууд, «дулдыданги бэшэ» ба католическа МРП партинуудай гэшүүдһээ бүридэдэг муниципальна совет Индо-Хитадта дайнай ябуулга үргэлжэлүүлгые эсэргүүсэн буруушааһан резолюци нэгэн һаналаар баталан абаһан ба Вьетнамай Демократическа Республикын правительствотай эбэй хэлсээнүүдые эхилхын тулада бүхы хэмжээнүүдые абахые правительствоһаа эриһэн байна.

Норвегидэ гэр байра тон ехээр дутана

ОСЛО, декабриин 29. (ТАСС). Норвегидэ гэр байра тон ехээр дутана.

«Норвегидэ гэр байра тон ехээр дутана» гэһэн гаршагтай статья «Фрихетен» гэжэ газетэ һаяхан тунхаглаа. Тэрээн доторнь байрагүй хэдэ хэдэн хүнүүдэй хөөрөөн оруулагдаһан байна. Жэшээлхэдэ, 1946 онһоо хойшо хонолгын нэгэ газарһаа нүгөөдэдэ ошожо ябадаг, неделидээ 160 крон салин хүлһэ абадаг байгаа һаа, хоноһоной түлөө сүүдхэдээ 9 крон түлэдэг тухайгаа байрагүй нэгэ хүдэлмэришэн хөөрэнэ.

Иимэ гэр байрагүйшүүл Норвегиин столица гансахан Ослодо 4 мянган хүн тоологдоно. Олон бүлэнэр дайнай үедэ баригдаһан аад, муудажа, бэеын элүүртэ аюултай болоһон барагууд соо ажаһууна.

«Моргенбладет» гэжэ буржуазна газетэшье орон дотор байрын ехэ дутамаг байһан тухай мэдэрхэ баатай болоһон байна. Тусхайлбал, Ослодо 800 студентнүүд гэр байрагүй, һуралсалайнгаа газарнуудай гэр байрада шала дээгүүр хоноод байдаг гэжэ энэ газетэ бэшэнэ.

Тиихэтэй хамта, Норвегидэ казарманууд ба бомбоһоо хоргодохо газарнууд баригдана, аэродромууд үргэдхэгдэнэ, шэнэдхэн байгуулагдана. Хойто Атлантическа агрессивнэ блогто оролсоһон энэ орондо яаралтайгаар зэбсэглэлгэ ехээр хэгдэнэ.

Шэнэдхэн байгуулгын ба хүгжэлтын уласхоорондын банк Норвегидэ байрын барилга хороохо эрилтэ хээ, хэрбээ тэрэниие дүүргээгүй һаань тус банкһаа эриһэн уриһаламжаяа Норвеги абахагүй юм гэжэ «Ворт Ланд» гэжэ газетэ һаяхан мэдээсээ. Иигэжэ США-гэй заабари ба захиралтаар Норвегиин зонхилхы нюурнууд гэр байрын ба һургуулинуудай барилга хороохотоёо хамта, дайнда бэлэдхэхэ зорилгоор сэрэгэй барилгануудые үргэдхэжэ байна.

США-гэй ажалшадай материальна байдал муудана

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 29. (ТАСС). Гарахаяа байһан 1954 онние американска ажалшад ехэ һэргылэнгеэр угтажа байна. Промышленна үйлэдбэрилгын уналга жэлэй эсэстэ илангаяа ехэдэжэ, хүдэлмэришэд ажалһаа олоор гаргагдана, тэдэнэй дунда үглөө үдэртөө найдахагүй ябадал улам ехэдэнэ.

Ажалай министерствын хуулита мэдээсэлэй ёһоор орон дотор хүдэлмэригүйшүүлэй тоо гансахан ноябрь һарада 300 мянган хүнөөр олон болоо. Зунай үетэй сасуулбал жэлэй эсэстэ орон доторхи хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 700 мянган хүнөөр олон болоһон байна.

Хүдэлмэригүйшүүл тухай асуудалаар автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзаар эмхидхэгдэһэн конференци декабриин эхеэр болоһон байна. Энэ конференци дээрэ үйлэдбэриин профсоюзуудай конгрессэй түрүүлэгшэ Рейтер үгэ хэлэхэдээ, 11 һарын турша соо автомобильна промышленностьһаа 237 мянга шахуу хүдэлмэришэн ажалһаа гаргагдаа, автомобильна заводуудай хүдэлмэришэд недели соо хүсэдөөр ажалланагүй. Радиотехническэ промышленностьда мүн лэ иимэ байдал ажаглагдана гэжэ мэдүүлһэн байна.

Ассошиэйтед пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор хүдөө ажахын машина бүтээдэг заводуудһаа 50 мянга шахуу хүдэлмэришэд ажалһаа гаргагдаа. Ой модоной промышленностьда хүдэлмэригүйшүүл тон олон болонхой. Федерейтед пресс агентство иигэжэ заана: «Шэнэ жэлые угтажа байхада урмагүй перспективэнүүд харагдана, 27 мянган модо отологшод хүдэлмэригүй болонхой. Хэдэн мянган бусад хүдэлмэришэд недели соогоо 2—4 үдэр соо ажаллана.

Булад хайлуулгые хорооһон ба хүдэлмэришэдэй недели соо хүсэдөөр хүдэлмэрилхээ болиһон дээрэһээ металлургическа промышленностьһаа хүдэлмэришэд ажалһаа олоор гаргагдана.

Хүдэлмэригүйшүүл тухай асуудалаар автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзаар эмхидхэгдэһэн конференци дээрэ экономист Кейзерлинг иигэжэ мэдүүлээ. Гэбэл, 1954 ондо США-да хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 9,5 миллион хүн хүрэтэр ургаха аюул сэхэ тохёолдоод байна. Юуб гэхэдэ, промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээн 10 процентээр хороогдожо болохо байна бшуу.

Промышленностиин эзэдэй национальна ассоциациин конференци һаяхан болоо. Тэрэнэй дүнгүүдтэ сэгнэлтэ үгэхэ зуураа, профсоюзна хэблэл иигэжэ заана. Капиталистнууд хадаа ажалшадай эрхэдэ саашадаа добтолхо бэлэдхэл хэжэ ба үйлэдбэриин уналгые хүдэлмэришэдэй материальна байдалые саашадань муудуулһанай ашаар зайсуулха гэжэ һэдэнэ. Орон дотор хүдэлмэригүйшүүлэй тоогой «зарим тэды» олошорһоние, хүдэлмэреэ алдажа, ажамидаран һууха зөөригүй болохо аюулай тохёолложо байһан ябадал ажалшадые монополинуудай зүгһөө мүлжэлгые шангадхаха, хүдэлмэришэдэй хүдэлөөнтэй тэмсэхэ, ашаг олзоёо бүри дээшэлүүлхэ ябадалдань туһалха байһание буржуазна хэблэл нюунагүй.

Хүдэлмэригүйшүүлэй олошорхо ябадал ехэ аюултай болоод байна гэжэ профсоюзна хэблэл мэдээсэнэ. Тиимэһээ Иллинойс ба Кентукки штадуудтахи КПП-гэй гүйсэдхэхэ соведүүдэй һаяхан болоһон конференцинүүд дээрэ хүдэлмэригүйдэлгэтэй ба үйлэдбэриин уналгатай тэмсэл тэдэнэй хэлсэһэн зүйлнүүдэй гол асуудал болоһон байна.

Хүдэлмэригүйдэлгэтэй тэмсэхэ талаар автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай конференциһээ гадна металлургическа промышленностиин горнягуудай ба хайлуулагшадай профсоюзай нютагай нэгэдэлнүүдэй иимэ конференцинүүд Юта, Айдахо, Вашингтон, Невада ба бусад штадуудта болоһон байна.

Эдэ конференцинүүд дээрэ абтаһан резолюцинууд дотор «Ниитын хүдэлмэринүүдэй» үргэн программа бэелүүлхэ, һургуулинуудые, больницануудые ба ниитын бусад барилгануудые бариха, Запад ба Востогой хоорондо худалдаа наймаа эрхилхэ ябадалда ушардаг һаад түбэгүүдые усадхаха гэхэ зэргээр хүдэлмэригүйдэлгэ гараха ябадалтай тэмсэхэ иимэ арганууд дурадхагдаһан байна.

Американо-пакистанска агрессивнэ пакт бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэнэ

ДЕЛИ, декабриин 29. (ТАСС). Американо-пакистанска агрессивнэ пакт бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэн буруушаалгын хүдэлөөн Индидэ улам үргэдэнэ. Индиин правительствын хараа бодолые баримталдаг «Хиндустан Таймс» гэжэ газетэ Карачидахи өөрынгөө тусхай корреспондентын мэдээсэлые тунхаглаа. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: «1954 ондо Америка хадаа Пакистанда 17 миноносецуудые, сэрэгэй дүрбэн томо корабльнуудые ба 3 мянган самолёт үгэжэ туһалха байһаниинь Карачида мэдээжэ болоо. Тэрэнһээ гадна туһаламжа болгон 3—4 миллион фунт стерлинг үгтэхэ байна. Энэ мүнгэн зөөри хадаа Пакистанай, илангаяа ороной хойто хубида, жэшээлхэдэ, Гилгит гэжэ районой аэродромуудые шэнэдхэн заһалгада гол түлэб зорюулагдаха байна».

Американо-пакистанска агрессивнэ союзые бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэн буруушаалгын хүдэлөөндэ индийскэ арад бүри бүри олоор оролсожо байна гэжэ индийскэ хэблэл мэдээсэнэ.

«Хиндустан Таймс» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор Патна городто индийскэ национальна конгресс партиин нютагай партийна организациин хүтэлбэреэр олон зоной хабаадалгатай митинг боложо, американо-пакистанска сэрэгэй союзые буруушаажа байһанаа мэдүүлээ.

США ба Пакистанай хоорондохи пакт хадаа «ямаршье ороной демократида аюул тохёолдуулна» гэжэ индийскэ национальна конгрессэй Пенджабска организациин түрүүлэгшэ Джагат Нараин олон зоной хабаадалгатай митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлһэн тухай «Таймс оф Индиа» газетэ мэдээсэнэ.

«Пакистан ба США-гэй союзай зүгһөө тохёолдожо болохо аюултай Индиин бүхы хүнүүд эсэргүүсэн тэмсэхэ» гэжэ индийскэ парламентын депутат элитэ ехэ эрдэмтэ д-р Мегнад Саха мэдүүлээ гэжэ «Хиндустан Стандарт» газетэ мэдээсэнэ.

Бүхэиндийскэ студенческэ федераци тусхай резолюци баталан абаа гэжэ газетэ саашань мэдээсэнэ. Пакистано-американска союз хадаа «бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалда аюул тохёолдуулхаһаа гадна Азиин арадуудай, тусхайлбал Индиин ба Пакистанай арадуудай эрхэ сүлөөдэ аюул тохёолдуулна гэжэ резолюци соонь хэлэгдэнэ. «Хамтынгаа хүсэлэлөөр американска түсэбые таһалдуулая» гэжэ Индиин ба Пакистанай арадуудые резолюци соогоо уряална.

Бэлэдхэгдэжэ байһан американо-пакистанска сэрэгэй пактые Непалада эсэргүүсэн буруушаана гэжэ «Хиндустан Стандарт» газетэ мэдээсэнэ. Непальска конгрессэй хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Прасад Упадхайя энэ союз «бэеэ даанхай бусад гүрэнүүдэй суверенитедтэ аюул тохёолдуулна» гэжэ мэдүүлһэн тухай газетэ мүн лэ бэшэнэ.

Мароккодохи байдал

ПАРИЖ, декабриин 28. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэлнүүдһээ хаража үзэхэдэ, Мароккодохи байдал түгшүүрилтэй байһан зангаараа. «Аюулгүйн онсо хэмжээнүүд» гэдэгые абаха гэжэ французска колониальна засагаархидай бэлэдхэжэ байһан ябадал хадаа үнэндөө марокканска арадай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дараха зорилгоор террор шангадхаха гэһэн удхатай байна. Бүхы орон дотор арестнууд олоор хэгдэнэ, абалан барилганууд болоно. «Террористическэ» ябуулгын түлөө буудан алаха гурим» тогтооһон султанай декрет декабриин 25-да соносхогдоо. Тэрээндэнь Мароккодохи французска генеральна резидент гар табиһан байна.

Һүүлэй хоёр неделиин турша соо хэһээлгын хэмжээнүүдые шангадхалга,—гэжэ «Юманите» газетэ бэшэнэ,—имагтал байдалые улам хурсадуулжа болохо байна. Султан Сиди Мохаммед Бен Юсеф гэгшые сүлэхын урда тээ 1951 оной декабрьда болоһон хэһээлгэнүүдшье, саг үргэлжэ террор хэлгэшье өөрынгөө бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэхэ гэһэн марокканска арадай дура зоригые һуларуулаагүй».

Бурят-монгол дуунууд Москвагай наукын ордоной зал соо дуулагдаба

Декабриин 19-дэ Москвада композиторнуудай Союзай правлениин дуунай творчестводо зорюулагдаһан VII пленум А. В. Александровай нэрэмжэтэ Улаан тугта ансамблиин концертээр нээгдэбэ. Советскэ композиторнуудай дуунуудые москвагайхид ехэхэн һонирхолтойгоор шагнаба. Ансамблиин гүйсэдхэһэн дуунуудай дунда Борис Александровай «Эб найрамдалай залуу үе» гэһэн залуушуулай Бүхэсоюзна дүрбэдэхи фестиваль дээрэ хоёрдохи шан абаһан дуун, Ш Азмайпарашвилиин «Пастухын дуун» болон бусад шагнагдаа.

Мүнөө советскэ композиторнуудай Союзай правлениин пленум хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлжэ байна. Үнгэрһэн эдэ үдэрнүүдтэ Москвагай олон концертнэ залнууд соо советскэ композиторнуудай дуунуудые Московско хоровой училищиин хүбүүдэй хоор ба Московско ластиин, Калининград городой Калининай нэрэмжэтэ клубай хүүгэдэй хоор гүйсэдхөө. Москвагайхид эстонско радиогой хоор ба эстрадна оркестрын эгэшэ дүү Федоровануудай квартедэй, Г. Цытовичын хүтэлбэри доро Белорусска арадай хоорой выступленинүүдые, СССР-эй арадай артист А. Ивановой, РСФСР-эй габьяата артистнар Г. Абрамов, В. Бунчиков, А. Королев болон бусадай гүйсэдхэһэн советскэ композиторнуудай дуунуудые ехээр һонирхон шагнабад.

Декабриин 24-дэ Ленинскэ хададахи Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско университедэй Культурын байшан соо дуунуудай вечер болобо. Наукын ордоной ехэ залые столицын студентнэр болон аспирантнар, профессорнүүд болон албахаагшад, хүдэлмэришэд болон инженернүүд дүүргэбэ. Тэдэнэй дунда Москвагай дээдэ һургуулинуудта һуралсажа байгаа Бурят-Монголой түлөөлэгшэд олооро байлсаа. Вечерэй хоёрдохи отделениие Бурят-Монголой композиторнууд нээбэ. Уран һайханаар гоёогдоһон ужам зал соо поэт Цэдэн Галсановай үгэ дээрэ композитор Бау Ямпиловай бэшэһэн «Нүхэр, мэдыш», «Адуушанай дуун» гэһэн дуунууд зэдэлбэ. Эдэ дуунуудые РСФСР-эй габьяата артистка Надежда Казаковна Петрова дуулаа. Композитор Дандар Аюшеевэй «Гайхамшагта булаг», Жигжит Батуевай «Баян тала» гэһэн дуунуудые зал соо һуугаашад сэдьхэлээ хүдэлгэн шагнаба.

Концертын һүүлээр пленумэй хүдэлмэридэ хабаадалсажа байгаа Бурят-Монголой композитор Бау Ямпилов нютагаархинтаяа уулзаба. Тэдэнь композитораа амжалтаарнь дашарамдуулан амаршалаад, саашанхи хүдэлмэридөө творческо бүри ехэ амжалта туйлахыень хүсэбэ. Бау Ямпилов тэдэнтэй хөөрэлдэхэ зуураа, ерэхэ жэлдэ хэхэ хүдэлмэриингөө түсэб тухай иигэжэ хэлэбэ:

— Ерэхэ жэлдэ би дуунуудые олоор бэшэхэ түсэбтэйб. Мүн тэрэшэлэн индустриальна Бурят-Монголдо зорюулагдаһан симфоническа оркестрын наадаха шэнэ сюитэ бэшэхэ байнаб. Гадна би «Ангара дүүхэй» гэһэн бурят балет дээрэ хүдэлмэрилхэб.

Г. Чимитов.

Мүнөөдэр городской ёлко нээгдэхэнь

Мүнөөдэр үдэшын 7 часта Улан-Удын революциин талмай дээрэ ниитэ городской ёлко нээгдэхэнь.

Ёлкын нээгдэхэдэ янза бүриин үнгэтэй ракетэнүүд табигдаха, удаань ёлконууд дээрэ электрын лампочканууд носоогдохо юм.

Энэ талмай дээрэ «Бүргэдэй уургай» гэжэ һолжирхо түхеэрэлгэ, елүүр, карусель хүдэлмэрилхэ байна. Мүн морин шарганууд олон байха.

Эндэ үдэр бүхэндэ үглөөнэй 10 часһаа һүниин 1 час болотор хүүгэдэй ба залуушуулай сэнгэлгэ болохо.

1954 оной январиин 1-дэ, үдэрэй 12 часта, республикын эрхим фигуристнууд-конькишад елүүр дээрэ һолжоржо өөһэдынгөө шадабариие олондо харуулха байна.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23, партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов—8-84, культуры и быта, промышленности — 4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00716.

Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.